

339.43
W 772 W
8.2

พฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล
สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

MS. 824

สารนิพนธ์
ของ
พีรพล ขุนพรหม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

S 153446

พฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำ กองโรงงานช่างกล
สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พีรพล ขุนพรหม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

ตุลาคม 2550

นายพีรพล ขุนพรหม. (2550). พฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล

สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราชวรนิยม

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กรณีศึกษาลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน และโครงสร้างหนี้สินระยะสั้นและระยะยาวต่อเดือน ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมต่างๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือน

การศึกษานี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ใช้เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Methods) และสถิติเชิงอนุมาน (Inference Methods) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการแจกแจงความถี่ในรูปตารางสถิติ ร้อยละ (Percentage) และสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อใช้ทดสอบความเป็นอิสระ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.8 อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี ร้อยละ 34.0 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 67.2 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.6 อายุราชการ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.9

และหากพิจารณาโครงสร้างเงินเดือนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.4 มีเงินเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 59.6 มีเงินค่าทำงานนอกเวลาน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 51.5 มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นๆ น้อยกว่า 5,000 บาท และร้อยละ 54.0 มีรายได้อื่น ๆ น้อยกว่า 5,000 บาท

ส่วนโครงสร้างด้านรายจ่ายพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายส่วนใหญ่ในรายการต่อไปนี้ ร้อยละ 72.3 มีรายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 60.9 มีรายจ่ายค่าอาหาร น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 44.7 มีรายจ่ายค่าการศึกษาเพื่อการศึกษาของบุตรหลานน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 56.2 มีรายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 75.7 มีรายจ่ายค่าสาธารณูปโภคน้อยกว่า 5,000 บาท รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 89.3 ร้อยละ 72.8 มีรายจ่ายค่าที่อยู่อาศัยน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 80.0 มีรายจ่ายค่าเดินทางน้อยกว่า 5,000 บาท และร้อยละ 83.0 มีรายจ่ายในการพักผ่อนน้อยกว่า 5,000 บาท

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเรื่องหนี้สินพบว่าร้อยละ 26.0 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 47.7 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร ร้อยละ 63.8 ไม่มีหนี้สินบัตรเครดิต ร้อยละ 68.9 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินนอกระบบ ร้อยละ 66.0 ไม่มีหนี้สินอื่น ๆ ร้อยละ 57.5 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 45.1 มีการออมผ่านสถาบันการเงินโดยผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 68.5 มีการออมเงินที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินโดยเก็บเงินสดไว้กับ และร้อยละ 37.9 มีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา

จากการทดสอบค่าสถิติไคส-แควร์ (Chi-Square Test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร กับ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล และ ลักษณะทางเศรษฐกิจ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่า ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านอายุราชการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน ($\alpha = 0.05, x^2 = 10.245$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และในการเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร กับ ลักษณะทางเศรษฐกิจ พบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจด้าน โครงสร้างรายจ่าย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน ($\alpha = 0.05, x^2 = 10.245$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ลูกค้านิยมเลือกฝากเงินออมด้วยมากที่สุดควรเพิ่มรูปแบบการออมเงินที่หลากหลายและให้ผลตอบแทนที่จูงใจสำหรับลูกค้าประจำที่ออมเงินระยะยาวโดยมีวัตถุประสงค์ไว้ใช้จ่ายหลังเกษียณอายุราชการ

THE MONEY SAVING BEHAVIOR OF PERMANENT GOVERNMENT WORKERS IN REPAIR
SERVICES OF MECHANICAL MAINTENANCE DIVISION, DEPARTMENT OF FINANCE,
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION (BMA)

AN ABSTRACT
BY
PEERAPOL KHUNPROM

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Economics degree in Managerial Economics

At Srinakharinwirot University

October 2007

Peerapol Khunprom. (2007). *The Money Saving Behavior of Permanent Government Workers in Repair Services of Mechanical Maintenance Division, Department of Finance, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION (BMA)*. Master's Project, M.Econ (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Dr. Aotip Ratniyom

The purposes of this research were to study the structure of monthly incomes, the structure of monthly expenses, and the structure of monthly debts. This research also study the comparison in addition for those main factors with money saving behavior for these variable; gender, age, martial status, education level and working period.

The subjects of the study were 235 permanent government workers at Mechanical Maintenance Division, Department of Finance, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION (BMA). The data was analyzed by using frequency, percentage and Chi-Square Test.

The research results were follows:

The male was dominated in this research because of nature work is technical repair field 63.8 percent are male, age range 41-50 year olds in number of 34.0 percent with martial status, 67.2 percent. 82.6 percent of them had their qualification undergraduate degree and serving period between 21-30 years for 31.9 percent.

With 29.4 percent had their monthly income range between 5,001-10,000 Baht. 59.6 percent of them received their income from working overtime was under 5,000 Baht. Other incomes derive from others professions were also under 5,000 Baht with 51.5 in percentage term. And income from other sources also under 5,000 Baht as well; with 54.0 percent.

Most of their monthly expenses for cloths was 72.3 percent for the workers were under 5,000 Baht, expenses from food was 60.9 percent for the workers were also below 5,000 Baht, their education related cost was below 5,000 Baht for 44.7 percent of the workers, their premium paid to life assurance firm was under 5,000 Baht for 56.2 percent of the workers. Utility expenses of 75.5 percentages for the workers was under 5,000 Baht, their social related activities of 89.3 percentages was below 5,000 Baht and their cost for leisure was also below 5,000 Baht or 83.0 percent for the study group of the workers .

The workers who had no debt with co-operative were 26.0 in percentage term, also none of debt from the banks and credit card firms were 47.7 percent and . Besides had no debt from co-operative, banks, credit card firms they were also had any of debt from other lenders as well with 66.0 percent for the workers.

After deduct their monthly expenses plus monthly debts 57.5 percent they had money left in amount of 5,000 Baht or either less than. With 45.1 percent put their savings in co-operative others 68.5 percent of the workers hold their savings in cash.

Their purposes for savings mostly for sick/ aging related reasons after they retired with 37.9 percentages.

To test the independence for saving behavior toward both personal status factors and economic factors, Chi-Square test was used. The results, personal status factors, presented dependences between saving patterns with non-financial intuitions and serving period with statistical significance at 0.05 ($\alpha = 0.05, \chi^2 = 10.245$). Otherwise, there is non-significance at 0.05.

The study, in economic factors, found that saving patterns with non-financial intuitions depended on both monthly expenses so the co-operative as the financial intuition where many of the workers put their saving with should provide a wide variety of financial products with attractive return for workers who want to commit with long term saving for their post retirement purposes.

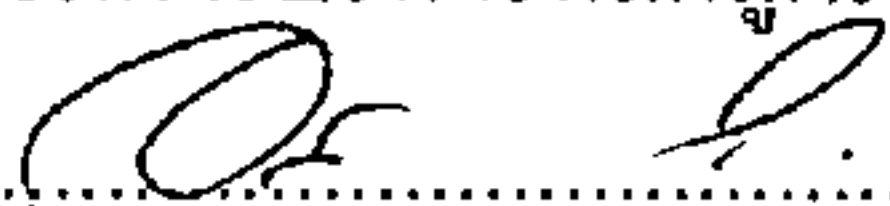
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง
กรุงเทพมหานคร ของ พืรพล ชุนพรม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

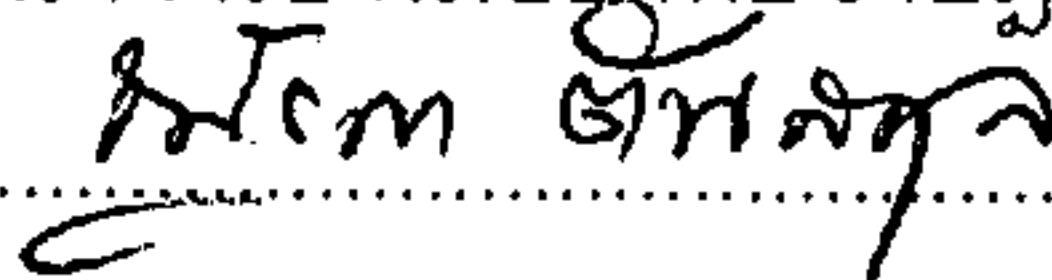
(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

คณะกรรมการสอบ

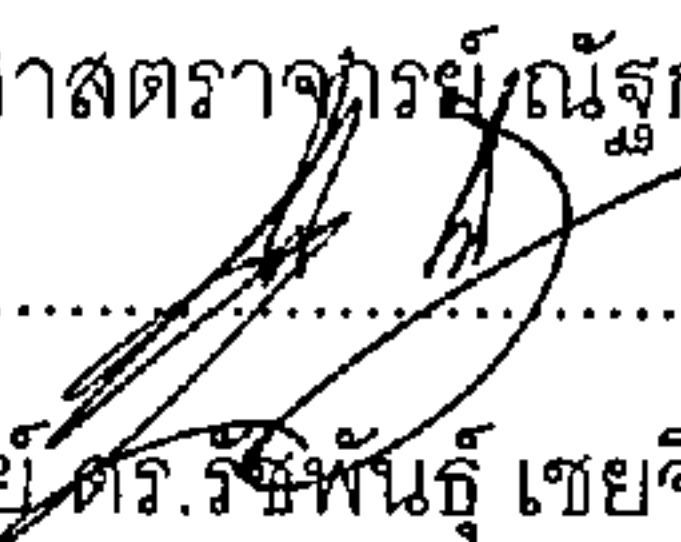
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

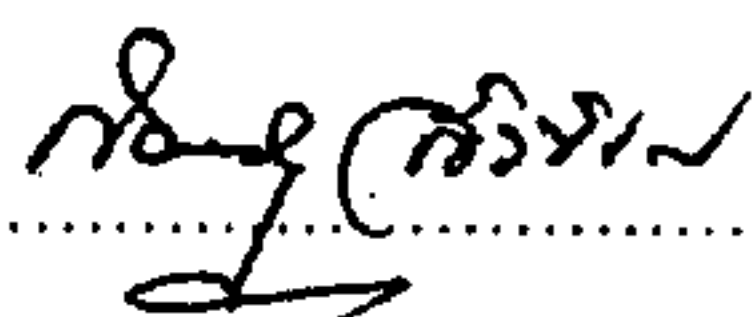
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐภา ตันสกุล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร.รัชพันธุ์ เขยจิตร)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วย ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถิพย์ ราษฎร์นิยม อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม คณบดีสังคมศาสตร์ อาจารย์ ดร.รัชพันธ์ เขยจิตร และ อ.ณัฐกา ตันสกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ อ.ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในงานวิจัยและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในงานวิจัยครั้งนี้จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา รวมถึงคณาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านวิชาการในขณะที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่

นอกจากนี้ผู้วิจัยอยากขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล คุณกริสนา โรหิตะชาติ และคุณจินตนา รอดกร รวมถึงเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยท่านอื่น ๆ ที่ให้กำลังใจในยามลำบาก รวมถึงให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดจนกระทั่งสามารถสำเร็จการศึกษาได้

รวมถึงขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการกองโรงงานช่างกล นายประสาธน์ สัญญานุจิต นายสอาด คงเนียร วิศวกรเครื่องกล 7 วช. ฝ่ายซ่อมบำรุง และ นายศิวนาถ อัครจินดา นักวิชาการเงินและบัญชี 6 ฝ่ายการเงิน กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร. ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาในการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องด้วยดี และเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อปกรณ์ ขุนพรหม คุณแม่อนงค์ ขุนพรหม คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย ท่านอาจารย์พุฒิพงศ์ เขี่ยมสินธร จากมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ผู้ซึ่งได้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางสถิติอย่างกระจ่างและชัดเจน ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณท่านในความกรุณาเป็นอย่างสูงที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้ ณ ที่นี้ด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยอยากขอแสดงความขอบคุณ คุณอาทร นกแก้ว คุณวรกมล อ่อนดี และเพื่อน ๆ คริสเตียนหลายคนแห่งโบสถ์ความหวังคลองเคเต ที่ช่วยเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา จนงานวิจัยสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ด้วยความเชื่อเพื่อรวมถึงความช่วยเหลือจาก คุณสมพร ประดิษฐ์ คุณวันใหม่ เมฆลอย คุณอุบล ขำวุฒิ คุณปรวิติ สุขสถิตย์ คุณศิริพงษ์ น้อยไพโรจน์ รวมถึง เจ้าหน้าที่จากกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร หลาย ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานวิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณสำหรับบุคคลท่านอื่น ๆ เป็นจำนวนมากมายที่ได้มีส่วนร่วมช่วยให้ผู้วิจัยทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยทั้งที่ได้เอ่ยนามและมีได้เอ่ยนามมาแล้วข้างต้น

พีรพล ขุนพรหม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการออม.....	8
เหตุผลการออม.....	14
รูปแบบการออมของระบบเศรษฐกิจไทย.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลงานวิจัย	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ.....	37
ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการออม	46
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคม และเศรษฐกิจ.....	48
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	61
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	65
การอภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะในงานวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	73
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	77
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	115

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนอัตรากำลังของลูกจ้างประจำ ตามสายงานบังคับบัญชา ของกองโรงงานช่างกล	4
2 รายได้ รายจ่ายและการออมของครัวเรือน	17
3 รูปแบบของเงินออมภาคครัวเรือน	18
4 เหตุผลที่ไม่ออมทรัพย์กับสถาบันการเงิน	18
5 วัตถุประสงค์ของการออม	19
6 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล	37
7 แสดงร้อยละของข้อมูลโครงสร้างรายได้	39
8 แสดงร้อยละของข้อมูลโครงสร้างรายจ่าย	41
9 แสดงร้อยละของข้อมูลโครงสร้างหนี้สิน	44
10 แสดงร้อยละของข้อมูลพฤติกรรมการออม	46
11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการออม	48
12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการออม	50
13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับพฤติกรรมการออม	51
14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการออม	53
15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับพฤติกรรมการออม	54
16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างรายได้กับพฤติกรรมการออม	56
17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างรายจ่ายกับพฤติกรรมการออม	58
18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างหนี้สินกับพฤติกรรมการออม	59
19 แสดงร้อยละของปัจจัยทางสังคมจากกลุ่มตัวอย่าง	65
20 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างด้านรายได้	67
21 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างรายจ่าย	68
22 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างหนี้สิน	69
23 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคม	70
24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	7
2 ความสัมพันธ์ของการออมและรายได้	10
3 การออมตามช่วงอายุขัย	14

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้บรรลุเป้าหมาย หรือมีการเจริญเติบโต ในอัตราที่น่าพอใจนั้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยการผลิตที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ซึ่งจะมีมองข้ามไปไม่ได้ คือ ทุน ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยอาศัยทุนจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทุนจาก ต่างประเทศได้ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งเดิม นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่เชื่อกันว่าประเทศกำลังพัฒนายากที่จะสร้างการสะสมทุนได้ด้วยตัวเอง มากพอที่จะใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องนำทุนต่างประเทศเข้า มาช่วยยกระดับการสะสมทุนและเพื่อที่พัฒนาเศรษฐกิจ แต่การพึ่งพาแหล่งเงินทุนจาก ต่างประเทศมากเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศได้ ดังนั้นความ พยายามในการระดมเงินออมในประเทศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายด้านการ เจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว ประเทศไทยซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มประเทศกำลัง พัฒนา และอยู่ในระหว่างขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีการลงทุนสูง ปรากฏว่าการออมของ ประเทศอยู่ในระดับต่ำทำให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า “ปัญหาช่องว่างของทรัพยากร (resource gap)” ขึ้น ซึ่งหมายถึง การขาดแคลนปัจจัยทุนสำหรับใช้ลงทุนในอัตราที่ดำเนินอยู่ ปัญหาเช่นนี้ปรากฏให้ เห็นโดยสังเกตจากการที่ดุลการค้าขาดดุล (พลพิภพ ไชยรบ 2534 :1) ซึ่งเป็นไปตามข้อมูลรายได้ ประชาชาติของประเทศไทย พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ พบว่าการลงทุนภาคเอกชนในประเทศมีมูลค่า 1,544,182 ล้านบาท ขยายตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 ในขณะที่การลงทุนภาครัฐมีมูลค่า 508,975 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.1 ในขณะที่การออมสุทธิปี พ.ศ. 2548 มีมูลค่า 1,220,331 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 6.0 จาก ปีก่อนหน้าเท่านั้น ส่งผลให้ช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนกว้างขึ้น เนื่องจากการออม ขยายตัวในอัตราต่ำกว่าการลงทุนที่ปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้นการเร่งระดมเงินออมภายในประเทศ จึง เป็นแนวทางที่เหมาะสมแทนที่จะไปพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ

จากสภาวะการณดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศไทยจำเป็นที่จะต้องเร่งระดมเงินออม ภายในประเทศให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งการระดมเงินออมของ ประเทศนั้นสามารถระดมได้จากการออมของภาคเอกชนและการออมของภาครัฐบาล สำหรับการ ออมของภาคเอกชนจะประกอบไปด้วย การออมของภาคครัวเรือน และภาคธุรกิจเอกชน ส่วนการ ออมของภาครัฐจะประกอบไปด้วย การออมของรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแหล่งเงินออมที่มี ความสำคัญอีกแหล่งหนึ่งก็คือ แหล่งเงินออมจากครัวเรือน จากข้าราชการ ลูกจ้างประจำใน

หน่วยงานราชการ เนื่องจากถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ และการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ก็จะส่งผลต่อปริมาณเงินออมในระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วยเช่นกันแต่จากการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ.2544 พบว่า ข้าราชการ และพนักงานประจำมีการออมในระดับต่ำ โดยการเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายของครอบครัวข้าราชการระดับ 1-8 ทั่วประเทศพบว่าโดยเฉลี่ยของข้าราชการและพนักงานประจำและพนักงานชั่วคราวจะใช้จ่ายประมาณร้อยละ 79.9 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนในด้านความคิดเห็นของข้าราชการโดยทั่วไปเกี่ยวกับภาวะทางการเงินของครอบครัวพบว่า มีข้าราชการร้อยละ 37.0 มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ร้อยละ 33.0 มีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย และร้อยละ 30.0 มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี.2544 : 16 – 17) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการออมของข้าราชการ พนักงานประจำและพนักงานชั่วคราว อยู่ในระดับต่ำ

กรุงเทพมหานครมีลักษณะเป็นเขตการปกครองพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง ปัจจุบันมีจำนวนลูกจ้างประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ 38,067 คน ซึ่งปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักที่มีจำนวน 19 สำนักได้แก่ สำนักการคลัง สำนักระบายน้ำ สำนักการศึกษา และสำนักงานเขต 50 เขต เป็นต้น (กรุงเทพมหานคร: 2550 ออนไลน์)

ปัจจุบันกองโรงงานช่างกล เป็นส่วนราชการหนึ่งสังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร เปิดดำเนินการให้บริการ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2508 มีพื้นที่ใช้งานประมาณ 10,000 ตารางเมตร ให้บริการตรวจสอบสภาพ ออกแบบ คัดคำนวณ วิเคราะห์บำรุง รักษาซ่อมแก้ไข ปรับปรุง ดัดแปลง เกี่ยวกับงานด้านวิศวกรรมยานยนต์ เครื่องกลและวิศวกรรมทั่วไป รวมทั้งงานบริการประชาชนเกี่ยวกับสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม

กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กทม. มีลูกจ้างประจำ รวมจำนวนทั้งสิ้น 600 คน จากฝ่ายงานต่าง ๆ เช่น งานธุรการ ฝ่ายควบคุมระบบการซ่อม ฝ่ายการเงิน ฝ่ายซ่อมบำรุง และฝ่ายวิศวกรรม (ข้อมูลเบื้องต้นกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร 2546: 3) ลูกจ้างส่วนใหญ่มีลักษณะงานเป็นช่างโดยตำแหน่งเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกันหากเปรียบเทียบกับหน่วยงานและ สำนักอื่นๆของกรุงเทพมหานครและจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. เกี่ยวกับการฝาก ถอน และการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม. ปี พ.ศ. 2550 พบว่า ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร มีหนี้สินกับสหกรณ์มากกว่าร้อยละ 60 ซึ่งจากภาระหนี้สินดังกล่าวนับได้ว่าเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีสถานะเป็น

ข้าราชการจากกองโรงงานช่างกลรวมถึงข้าราชการและลูกจ้างประจำจากหน่วยงานและสำนักอื่นๆของ กทม. ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่า ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกลมีจำนวนมาก สมาชิกที่ทำการกู้ยืมเงินเป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการศึกษาพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กทม. ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการที่จะสามารถนำไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการออมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นในกลุ่มลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล อันจะส่งผลต่อการเพิ่มเงินออมระบบเศรษฐกิจ

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมต่างๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร กับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ และสถาบันการเงินในการกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมเพื่อให้มีรูปแบบการออมที่เหมาะสมสอดคล้องกับลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กทม. และนอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร ในการนำไปใช้บริหารระบบเงินเดือน สวัสดิการ ตลอดจนกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง ที่ปฏิบัติงาน ในปีงบประมาณ 2550 (1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2550) จำนวน 600 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 49) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เพื่อหา

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แต่เนื่องจากจำนวนประชากรในตารางไม่ตรงกับประชากรลูกประจำของ
กองโรงงานช่างกล ผู้วิจัยจึงได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบบัญญัติไตรยางศ์
จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 61)
โดยเทียบสัดส่วน 1: 2.55 จากจำนวน ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง
กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการคือ ลูกจ้างประจำ จำนวน 235
คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 600 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่างของแต่ละฝ่ายงาน

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) ของผู้วิจัยโดย
แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ได้กำหนดจำนวนไว้จากฝ่ายงานต่างๆ

ตาราง 1 จำนวนอัตรากำลังของลูกจ้างประจำ ตามสายงานบังคับบัญชา กองโรงงานช่างกล

ฝ่ายงาน	งาน ธุรการ	ฝ่าย การเงิน	ฝ่ายควบคุม การซ่อม	ฝ่ายซ่อม บำรุง	ฝ่าย วิศวกรรม	ยอดรวม
ลูกจ้างประจำ	47	67	40	279	167	600
สัดส่วน1:2.55	19	27	17	110	62	235

ที่มา: โครงสร้างตำแหน่งของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง
กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง
กรุงเทพมหานคร เป็นดังนี้

1) ปัจจัยทางสังคม

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 สถานภาพการสมรส

1.4 ระดับการศึกษา

1.5 อายุราชการ

2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

2.1 โครงสร้างรายได้ต่อเดือน

2.2 โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน

2.3 โครงสร้างหนี้สินต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม คือพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

2.1 ระดับการออม

2.2 รูปแบบการออม

2.3 วัตถุประสงค์การออม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการออม หมายถึง พฤติกรรมลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเก็บออมรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย รวมทั้งหนี้สินในแต่ละเดือน ซึ่งแต่ละคนจะมีระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมที่แตกต่างกัน

2. ระดับการออม หมายถึง ปริมาณเงินออมของลูกค้าประจำ ของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยนำรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย รวมทั้งหนี้สินในแต่ละเดือน มาเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ

3. รูปแบบการออมเงิน หมายถึง วิธีการนำเอาปริมาณเงินออม มาเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ

3.1 รูปแบบการออมเงินที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน คือ การนำเงินมาเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ เงินฝากกับธนาคาร เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กรุงเทพมหานคร กรมธรรม์ประกันชีวิต ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ หรือ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น

3.2 รูปแบบการออมเงินที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน คือ การนำเงินออมมาเก็บเอาไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เก็บเงินสดเอาไว้ส่วนตัว การให้กู้ยืมโดยมีสัญญากู้เงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย การให้กู้ยืมเงินที่ไม่มีสัญญากู้ยืมที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

4. ปัจจัยทางสังคม หมายถึง เพศ อายุ สถานะภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ

5. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สิน

6. วัตถุประสงค์ของการออม หมายถึง การเก็บเงินออมเอาไว้ใช้ในอนาคต เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ความต้องการต่างๆ เช่น ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วยและชรา เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อการศึกษา เพื่อซื้อทรัพย์สิน เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัวเพื่อนำไปใช้หลังจากปลดเกษียณแล้ว หรือออกจากราชการแล้ว เป็นต้น

7. โครงสร้างรายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้รวมทั้งหมดในเดือนนั้น ของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ในส่วนเฉพาะที่อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น รายได้ประจำ คือ เงินเดือน รวมถึงรายได้อื่น ๆ เช่น เงินค่าทำงานนอกเวลาราชการ รายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ได้รับในแต่ละเดือน เป็นต้น

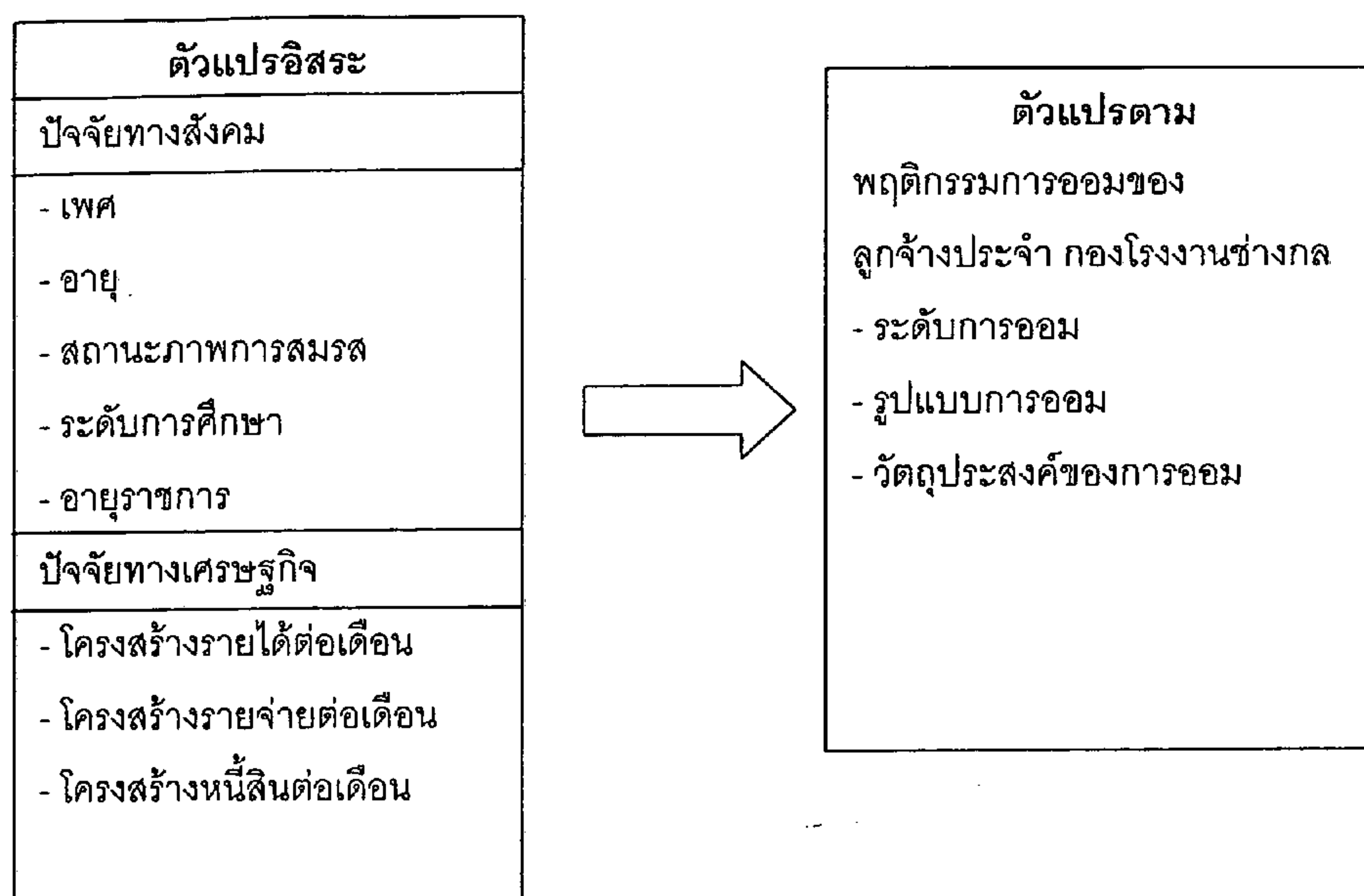
8. โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน หมายถึง รายจ่ายรวมทั้งหมดที่ ลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ได้ใช้จ่ายจากรายได้รวมทั้งหมดของตนเองเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าใช้จ่ายเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายทางด้านอาหาร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ค่าเบี้ยประกันชีวิต ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค เช่นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ ค่าเคเบิลทีวี ค่าภาษีสังคม ศาสนา เช่น การไปสังสรรค์ ระหว่างเพื่อน ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน งานบุญกุศลต่างๆตามลำดับ ค่าที่อยู่อาศัย ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการพักผ่อน เป็นต้น

9. โครงสร้างหนี้สินต่อเดือน หมายถึง ปริมาณหนี้สินคงค้างชำระของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ที่ใช้เงินส่วนที่เป็นรายได้ต่อเดือนทั้งหมดชำระคืนให้แก่เจ้าหนี้หรือแหล่งที่ไปกู้เงินมาในแต่ละเดือน เช่น เงินให้กู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์ กรุงเทพมหานคร เงินให้กู้ยืมจากธนาคาร หนี้ที่กู้ยืมนอกระบบ หนี้สินบัตรเครดิต เป็นต้น

10. ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล หมายถึง ลูกจ้างรายเดือน รายวัน รายชั่วโมง ที่จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำ โดยไม่มีกำหนดเวลาการจ้างตามอัตราและจำนวนที่กำหนดไว้และรับเงินค่าจ้างจากงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำของกรุงเทพมหานครหรือเงินอุดหนุนของรัฐบาล

11.อายุราชการ หมายถึง ระยะเวลาในการรับราชการและปฏิบัติราชการของลูกจ้างประจำ ของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่บุคคลนั้นได้รับแต่งตั้งบรรจุเป็นลูกจ้างประจำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำ ของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำกองโรงงาน

ช่างกล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกลซึ่งเป็นลูกจ้างประจำสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการออม

- 1.1 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้สมบูรณ์
- 1.2 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้เปรียบเทียบ
- 1.3 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้ถาวร
- 1.4 ทฤษฎีสถิตฐานแบบช่วงอายุขัย

2. เหตุผลการออม ✓

3. รูปแบบการออมของระบบเศรษฐกิจไทย

- 3.1 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย ✓
- 3.2 รูปแบบการออมโดยทั่วไป ✓
- 3.3 ปัจจัยกำหนดการออม ✓
 - 3.3.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ✓
 - 3.3.2 ปัจจัยทางสังคม ✓
- 3.4 รูปแบบของสถาบันการเงิน ✓

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการออม

เนื่องจากเป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่า การออมเป็นส่วนแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายเพื่อการบริโภค ดังนั้น ในการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการออมจึงได้อาศัยแนวคิดจากทฤษฎีว่าด้วยการบริโภคเป็นหลักในการอธิบาย โดยแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีในการบริโภคซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางก็มีอยู่หลายทฤษฎีดังจะได้อธิบายต่อไป (ปราชญ์ ทินกร , 2529)

1.1 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้สมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของเคนส์ ซึ่งได้อธิบายสาระสำคัญไว้ว่าโดยปกติแล้วคนเราจะมี การบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่การบริโภคจะไม่เพิ่มขึ้นเท่ารายได้ ฉะนั้น เมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้ช่องว่างระหว่างรายได้กับการบริโภคก็คือการออม แนวคิดดังกล่าวของ

Keynes จึงสรุปได้ว่า เมื่อคนเรามีรายได้เพิ่มขึ้นการออมก็จะเพิ่มขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ ทั้งนี้ อธิบายได้โดย

$$C = a + bY$$

เมื่อ C = การบริโภคที่แท้จริง

Y = รายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายจริง

a = ค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่ไม่ขึ้นกับรายได้ หมายถึง แม้ไม่มีรายได้ อะไรเลย ก็ยังต้องใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเท่ากับค่า a

b = ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (Marginal Propensity To Consume: MPC) และถูกสมมติว่าคงที่ขณะใดขณะหนึ่งเป็นค่า ที่บอกให้ทราบว่าเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ค่าใช้จ่ายในการบริโภคจะเปลี่ยนแปลงกี่หน่วย

และ

$$Y = C + S$$

เมื่อ S = การออม

C = การบริโภคที่แท้จริง

Y = รายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายจริง

ดังนั้น

$$\begin{aligned} S &= Y - C \\ &= Y - (a + bY) \end{aligned}$$

เอา Y หารตลอด

$$\frac{S}{Y} = 1 - \left(\frac{a + bY}{Y} \right)$$

หรือ

$$APS \text{ (Average Propensity to Saving)} = 1 - \frac{a}{Y} - b$$

เมื่อ APS = ความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ย

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อรายได้ (Y) เพิ่มขึ้น ในขณะที่ a และ b คงที่ APS จะเพิ่มขึ้น หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น การออมเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้นนั่นเอง และเส้นการออมจะมีลักษณะดัง ภาพประกอบที่ 2

1.2.2 ถ้าพิจารณาตามระยะเวลา รายได้เปรียบเทียบก็คือ สัดส่วนของรายได้ปัจจุบัน เปรียบเทียบกับรายได้ในอดีต โดยดิวเซนเบอร์รี่ (Duesenberry:1959) เชื่อว่าผู้บริโภคแต่ละคนจะ มีความเคยชินกับการบริโภคในอดีต นั่นคือ ผู้บริโภคทำการบริโภคในปัจจุบันเหมือนเช่นเคย เป็นมาในอดีต ดังนั้น ถ้าผู้บริโภคคนใดมีรายได้ปัจจุบันต่ำกว่ารายได้ในอดีตความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ยหรือสัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้ปัจจุบันจะมีค่าสูงเนื่องจากความต้องการ พยายามรักษาการบริโภคให้คงเดิมหรือนั่นก็คือ สัดส่วนของการออมต่อรายได้ ก็จะมีค่าต่ำ ในทำนองเดียวกัน ถ้าผู้บริโภคคนใดมีรายได้ปัจจุบันสูงกว่ารายได้ในอดีต ความโน้มเอียงในการ บริโภคเฉลี่ยหรือสัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้ปัจจุบันจะมีค่าต่ำ นั่นคือ สัดส่วนของการออม ต่อรายได้ก็จะมีค่าสูงทั้งนี้ พฤติกรรมดังกล่าวอาจพิจารณาได้จากอุปสมการออมของ Duesenberry ที่อธิบายไว้ดังนี้

$$\frac{S}{Y} = a_0 + a_1 \frac{Y}{\hat{Y}}$$

เมื่อ S = การออม

Y = รายได้สุทธิที่ใช้จ่ายได้จริงปัจจุบัน

$\hat{Y}$ = รายได้สุทธิที่ใช้จ่ายได้จริงที่สูงสุดในอดีต

a_0 = ค่า Intercept หรือการออมเมื่อไม่มีรายได้

a_1 = สัดส่วนของรายได้เปรียบเทียบที่มีผลต่อแนวโน้มของการออมเฉลี่ย

จากสมการข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สัดส่วนการออมต่อรายได้จะเพิ่มขึ้นก็ต่อเมื่อรายได้ ปัจจุบันเปรียบเทียบกับรายได้สูงสุดในอดีตเพิ่มขึ้น และสัดส่วนการออมต่อรายได้จะลดลง ก็ต่อเมื่อรายได้ปัจจุบันเปรียบเทียบกับรายได้สูงสุดในอดีตมีค่าลดลง ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงไม่ อาจปฏิเสธได้ว่า สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการออมได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ รายได้เปรียบเทียบ ระหว่างปัจจุบันและในอดีตดังที่ Duesenberry อธิบายไว้นั่นเอง

1.3 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ Milton Friedman ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1.3.1 Friedman เห็นว่าองค์ประกอบของรายได้และการบริโภคในปัจจุบันนั้นแบ่งออกได้ 2 กลุ่ม คือ ส่วนที่เป็นลักษณะถาวรและส่วนที่เป็นลักษณะชั่วคราวนั่นคือ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

$$Y = Y_p + Y_t$$

$$C = C_p + C_t$$

เมื่อ Y = รายได้ที่ได้รับ

Y_p = รายได้ถาวร

- Y_T = รายได้ชั่วคราว
 C = การบริโภคที่เกิดขึ้นจริง
 C_p = การบริโภคถาวร
 C_T = การบริโภคชั่วคราว

โดย Friedman มีความคิดว่า รายได้ถาวรคือรายได้ที่ครัวเรือนนำมาใช้จ่ายในการบริโภคได้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อฐานะความมั่งคั่ง ซึ่งมีความเกี่ยวโยงไปถึงรายได้ที่จะได้รับในอนาคตด้วย ดังนั้น รายได้ถาวรจึงถือว่าเป็นรายได้ระยะยาวซึ่งน่าจะนับรายได้ที่เป็นเงินเดือนนั้นเป็นรายได้ถาวร ส่วนรายได้ชั่วคราว คือรายได้ที่เกิดขึ้นโดยมิได้นึกฝัน มีลักษณะไม่แน่นอน รายได้ชั่วคราวจะมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ นั่นคือ รายได้ชั่วคราวจึงเป็นตัวแปรที่แสดงถึงความไม่แน่นอนของรายได้ในปัจจุบันที่เบี่ยงเบน ไปจากรายได้ระยะยาว สำหรับการบริโภคก็เช่นกัน การบริโภคถาวรเป็นการบริโภคที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอเป็นระยะยาว ส่วนการบริโภคชั่วคราวก็เป็นการบริโภคที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันและไม่แน่นอนเช่นเดียวกับรายได้ชั่วคราว

1.3.2 ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างการบริโภคกับรายได้จะอยู่ที่ส่วนประกอบถาวร นั่นคือ การบริโภคถาวรจะเป็นสัดส่วนกับรายได้ โดยตัวแปรประเภทชั่วคราวจะไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรประเภทถาวร เช่น Y_T จะไม่มีความสัมพันธ์กับ Y_p และ C_T ก็เป็นตัวแปรสุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับ Y_p หรือ C_T หรือแม้แต่ Y_T เอง นั่นหมายถึงแนวโน้มของการบริโภคชั่วคราวจากรายได้จะมีค่าเป็นศูนย์

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริโภคข้างต้น สามารถนำมาสรุปเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการออมได้ว่าจากพฤติกรรมในการบริโภคข้างต้นจะสามารถกำหนดพฤติกรรมการออมกล่าวคือ การออมจะเกิดจากการกำหนดของตัวแปร 2 ตัว คือ รายได้ถาวร และรายได้ชั่วคราว สมการของการออมจึงประกอบได้ด้วยผลบวกของรายได้ถาวรที่เหลือจากการบริโภค และรายได้ชั่วคราว ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

$$S_T = a_0 + a_1 Y_{pt} + a_2 Y_{Tt}$$

- เมื่อ
- S_T = การออม
 - a_0 = ค่า intercept ที่แสดงการออมเมื่อไม่มีรายได้เกิดขึ้น
 - a_1 = สัดส่วนของรายได้ถาวรที่มีผลต่อการออม
 - a_2 = สัดส่วนของรายได้ชั่วคราวที่มีผลต่อการออม
 - Y_{pt} = รายได้ถาวร
 - Y_{Tt} = รายได้ชั่วคราว

1.4 ทฤษฎีสมมติฐานแบบช่วงอายุขัย (Life – Cycle Hypothesis)

เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ F. Modigliani และ R.E. Brumberg ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1954 และต่อมาในปี ค.ศ. 1963 A. Ando และ Modigliani ได้นำมาทดสอบโดยใช้ข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกา และพบว่าแนวคิดนี้เป็นความจริงจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

สาระสำคัญของทฤษฎีนี้เน้นไปที่การบริโภคให้ได้รับความพอใจสูงสุดโดยนำเอารายได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตมาคำนึงถึง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การนำเอารายได้ตลอดชีวิตมากำหนดการบริโภคในขณะใดขณะหนึ่งนั่นเอง

$$C_t = f(PV_t)$$

หรือ

$$C_0 = k(PV_0)$$

เมื่อ $t = 0$ (เวลาปัจจุบัน)

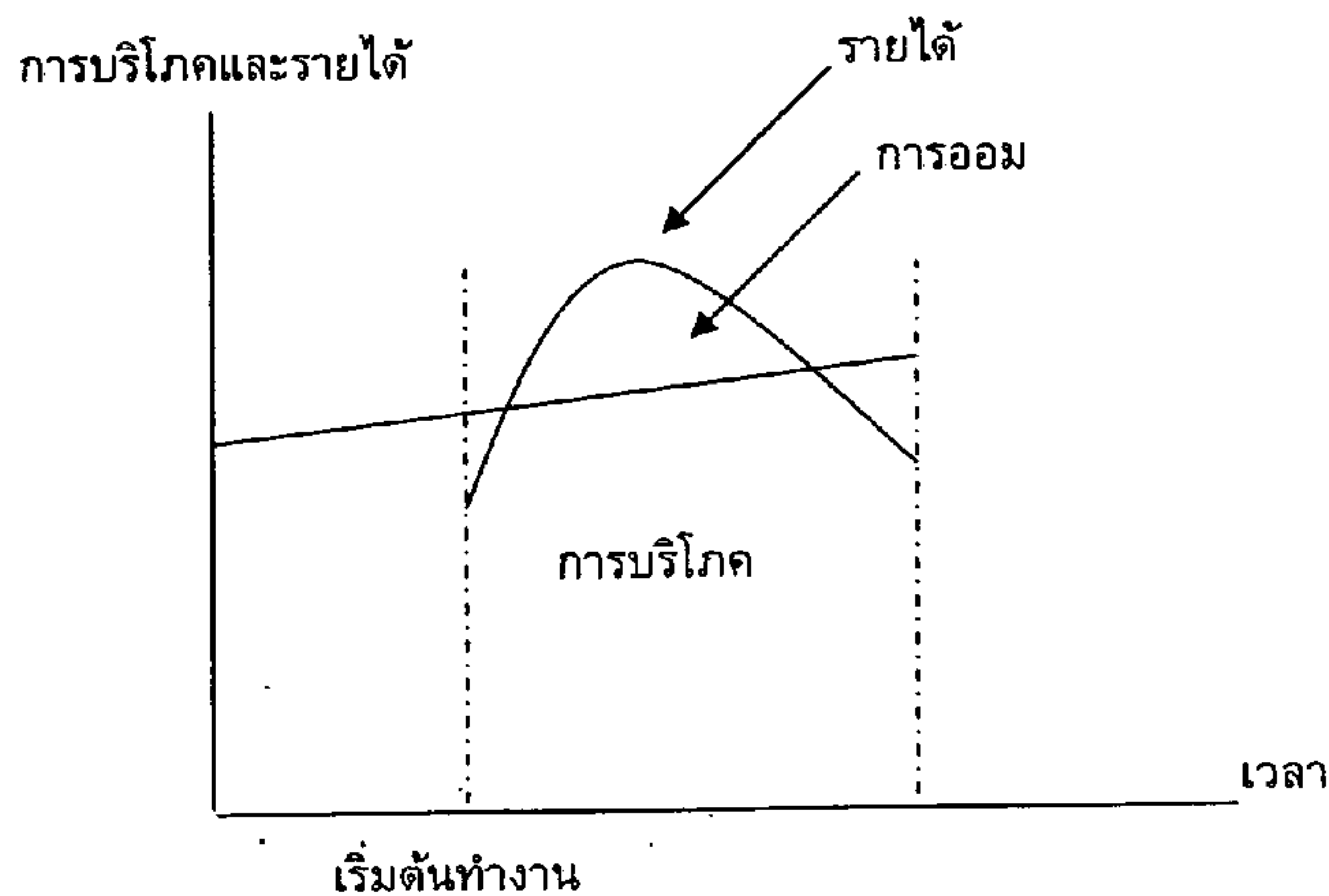
PV = มูลค่าปัจจุบันของรายได้

k = สัดส่วนของการบริโภคจากรายได้

ด้วยเหตุผลที่ผู้บริโภคนำรายได้ตลอดชีวิตมากำหนดการบริโภคนี้เองจึงทำให้การบริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่โดยปกติวิสัยผู้บริโภคมักจะพยายามรักษาระดับการบริโภคให้ค่อนข้างคงที่ ฉะนั้น แนวโน้มของการบริโภคจึงเพิ่มขึ้นแต่ไม่สูงมากนักดังแสดงในภาพประกอบที่ 3

ส่วนในเรื่องของรายได้ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดการบริโภคนั้น แนวคิดในทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า ในช่วงชีวิตของผู้บริโภคแต่ละคน จะมีกระแสรายได้ที่ค่อนข้างต่ำในช่วงเริ่มต้นของชีวิตและตอนปลายของชีวิตเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงตอนกลางของชีวิตเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงตอนกลางของชีวิต ดังแสดงในภาพประกอบ 3 ที่เป็นนี้เช่นเพราะในช่วงเริ่มต้นมักจะมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและในช่วงปลายชีวิตประสิทธิภาพในการทำงานจะต่ำ รายได้จึงต่ำกว่าในช่วงกลางของชีวิตที่มีการสะสมประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้มีประสิทธิภาพของการทำงานสูงกว่าช่วงต้นและปลายชีวิตทำให้มีรายได้สูงตอนช่วงกลางของชีวิต

เมื่อลักษณะของการบริโภคและรายได้เป็นไปตามคำอธิบายดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้เกิดการออมขึ้นจากความแตกต่างระหว่างรายได้และการบริโภคตามช่วงอายุ กล่าวคือ ในช่วงต้นของปลายของชีวิตของผู้บริโภคการออมจะมีค่าเป็นลบ โดยอาจจะมีการกู้ยืมในช่วงเริ่มต้นและมีการนำเงินออมออกมาใช้ในช่วงปลาย การออมจะเกิดแต่เฉพาะในช่วงกลางของชีวิตเท่านั้น เพราะเป็นช่วงที่มีรายได้สูงกว่าการบริโภกดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การออมตามช่วงอายุวัย

(วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และ วลัยภรณ์ อัดตระนันท์. 2530:20)

2. เหตุผลการออม

การตัดสินใจของการออมของครัวเรือน นั้นมีเหตุผลหลายประการโดยแต่ละคนอาจมีเหตุผลแตกต่างกันออกไป แต่โดยรวม ๆ แล้วการตัดสินใจที่จะออมก็มักประกอบไปด้วยเหตุผล ดังนี้ (วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์, วลัยภรณ์ อัดตระนันท์ 2530: 33-42)

(1) เพื่อไว้ใช้จ่ายยามชรา : เป็นเหตุผลประการสำคัญในการเก็บออมของคนทั่ว ๆ ไปซึ่งรู้ดีว่าในยามชรารายได้จากการทำมาหาเลี้ยงชีพจะต้องลดลงหรืออาจจะหมดไปเลยก็ได้ จึงจำเป็นต้องมีการเก็บออมไว้ในขณะที่ตนเองยังมีรายได้ในระดับที่จะออมได้

(2) เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน : ยามฉุกเฉินคือยามที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันมาก่อน จึงจำเป็นต้องใช้จ่ายอย่างกะทันหัน เช่น การประสบอุบัติเหตุ การเจ็บไข้ได้ป่วย ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเก็บออมไว้เช่นกัน

(3) เพื่อไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา : การเก็บออมไว้เพื่อการศึกษา นั้นอาจจะจะเป็นการศึกษาสำหรับตนเองหรือสำหรับบุตรหลานก็ได้ โดยผู้ที่วางแผนชีวิตที่ดีจะต้องพยายามเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้วยการพยายามให้มีการศึกษาสูงขึ้นทั้งของตนเองและบุตรหลาน ดังนั้น การเก็บออมไว้เพื่อเหตุผลนี้เป็นสิ่งจำเป็นไม่ใช่น้อย

(4) เพื่อไว้ใช้จ่ายเรื่องที่อยู่อาศัย : ที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตสำหรับผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เมื่อใดที่มีรายได้เหลือจากการบริโภคที่จำเป็น ผู้นั้นจะเก็บออมไว้เพื่อเหตุผลนี้

(5) เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ : ผู้มีอาชีพที่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์บางอย่างในการประกอบอาชีพ เช่น ชาวไร่ ชาวนา ฯลฯ มักจะพยายามทำการเก็บออมรายได้ส่วนหนึ่งไว้ซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นแก่อาชีพดังกล่าว เพราะอุปกรณ์เหล่านั้นจะทำให้การประกอบอาชีพของตนเองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(6) เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินค้าถาวร : สินค้าถาวรในปัจจุบันเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการครองชีพ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้าน รถยนต์ เครื่องเสียง ฯลฯ ซึ่งบุคคลทั่วไปมักปรารถนามีไว้เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ดังนั้นการเก็บออมเพื่อเหตุผลนี้มักจะเกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ

(7) เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันบางอย่าง : หลักประกันบางอย่างในที่นี้ ได้แก่ การประกันชีวิต ประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ ฯลฯ ซึ่งถ้าบุคคลใดประสบภัยพิบัติ โดยไม่คาดฝันในกรณีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นหลักประกันเหล่านั้นจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนได้

(8) เพื่อหาผลประโยชน์ : ผลประโยชน์ในที่นี้คือผลตอบแทนที่จะได้จาก การออม เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนลด ฯลฯ นั่นเอง ดังนั้นกล่าวอย่างง่าย ๆ ได้ว่า เหตุผลในการออมตามเป้าหมายนี้ก็คือ ความต้องการผลประโยชน์จากการเก็บออมนั่นเองและโดยทั่ว ๆ ไปผู้มีรายได้สูงถึงระดับหนึ่งจะสามารถทำการออมเพื่อวัตถุประสงค์นั้นได้

(9) เพื่อจัดตั้งธุรกิจ : อาจเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งในการเก็บออมของครัวเรือน เพราะเชื่อกันว่าในการประกอบธุรกิจจะทำให้สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ทำธุรกิจดีขึ้น เมื่อผู้ใดมีช่องทางจะประกอบธุรกิจได้ก็ย่อมพยายามที่จะกระทำ โดยปัจจัยที่สำคัญในการประกอบธุรกิจคือเงินทุน ดังนั้น การออมจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะได้เงินทุนมาประกอบธุรกิจสมดังความตั้งใจ

(10) เพื่อใช้จ่ายในการซื้อเครื่องประดับ : อาจเป็นเหตุผลในการออมอย่างหนึ่งของผู้ที่มีรสนิยมในการประดับประดาเครื่องแต่งกาย โดยถ้าเมื่อใดที่อยู่ในฐานะจะออมได้ ก็มีรสนิยมดังกล่าวจะออมไว้เพื่อการนี้

(11) เพื่อใช้จ่ายในทางสังคม : ในระบบสังคมของไทย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม เช่น การให้ของขวัญวันเกิด แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ มักเกิดขึ้นอยู่เสมอและไม่ได้คาดคะเนมาก่อน ผู้ที่วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณในครอบครัวอย่างดีจึงมักกันเงินส่วนหนึ่งเพื่อกิจกรรมนี้ เงินส่วนนี้ก็คือเงินออมนั่นเอง

(12) เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของบุตรหลาน : ถือว่าเป็นค่านิยมของสังคมไทยที่บิดามารดาและปู่ย่าตายายมักจะมีมรดกไว้ให้ลูกหลานในอนาคต เพราะค่านิยมดังกล่าวนี้เป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ที่มีความสามารถจะออมได้ เก็บออมไว้เป็นมรดกของลูกหลาน

(13) เพื่อไว้ใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ : เช่น การออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการสมรส เพื่อท่องเที่ยว เพื่อทำบุญ ฯลฯ เหล่านี้เป็นเหตุผลที่ทำให้เกิดการออมขึ้นได้ทั้งสิ้น

นอกจากพฤติกรรมการออมจะถูกกำหนดโดยปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว พฤติกรรมการออมยังถูกกำหนดจากปัจจัยอื่น ๆ ดังนี้

- (1) ความอยากออมหรือค่านิยม เป็นการสร้างและปลูกฝังวัฒนธรรมการออม
- (2) ความสะดวกที่จะออม คือ บริการต่าง ๆ อาทิเช่น บทบาทต่อสถาบันการเงินมีผลต่อการออมในทางบวก ในกรณีประเทศไทย มีข้อสังเกตว่า บทบาทของสถาบันการเงินอาจมีผลต่อการออมของครัวเรือนได้ ทั้งนี้เพราะในระยะที่ผ่านมาสถาบันการเงินเร่งขยายบริการทางการเงินในลักษณะที่ขาดความสมดุล โดยเน้นบริการสินเชื่อมากกว่าระดมเงินฝากหักล้างผลดีที่เกิดจากการที่ประสิทธิภาพในการระดมเงินออมของระบบเศรษฐกิจสูงขึ้น จากการที่ตลาดเงินมีเครื่องมือเพื่อการออมหลากหลายมากขึ้น
- (3) สิ่งจูงใจในการออม คือ อัตราผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการออม อาทิ มาตรการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีที่มีผลต่อการออม เช่น สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลได้ เช่น การซื้อ ประกันชีวิตที่มีอายุกรมธรรม์ 10 ขึ้นไป หรือ การลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund: LTF)
- (4) สถานการณ์ที่แวดล้อมที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ระบบประกันสังคมที่มีผลต่อการออมในทางลบ ระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและบำนาญ จะเป็นการส่งเสริมการออม

3. รูปแบบการออมของระบบเศรษฐกิจไทย

3.1 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย

ในระยะที่ผ่านมา เศรษฐกิจการเงินของประเทศไทยขยายตัวสูงต่อเนื่องมาโดยตลาด โดยเฉพาะแนวโน้มของการชะลอตัวของอัตราเงินออมของครัวเรือนเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในช่วง 4 – 5 ปีที่ผ่านมา จากการสำรวจการออมของครัวเรือนไทยในปี 2541 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมที่น่าสนใจเมื่อเทียบกับการสำรวจในปี 2536 และ 2523 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติใน 4 ประการ คือ

3.1.1 การศึกษาพบว่า อัตราการออมลดลงมาโดยตลอดจากร้อยละ 30 ในปี 2523 เหลือร้อยละ 27.5 และ 17.3 ในปี 2536 และ 2541 ตามลำดับ โดยเป็นผลมาจากรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.1 ระหว่างปี 2523 – 2541 (ต่ำกว่าดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.2 ในช่วงเวลาเดียวกัน) ขณะที่รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.1 และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้จะเท่ากับร้อยละ 71.4 เทียบกับร้อยละ 60.3 ในการสำรวจครั้งก่อน มีผลทำให้การออมของครัวเรือนลดลงร้อยละ 27.6 และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้จะเท่ากับ 17.3 เทียบกับร้อยละ 27.5 ในการสำรวจครั้งก่อน ทั้งนี้ การที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวตั้งแต่ปี 2540 และ

หดตัวมากขึ้นในปี 2541 จากวิกฤตการณ์ทางการเงินส่วนหนึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของครัวเรือนในการพยายามรักษามาตรฐานการครองชีพทำให้สัดส่วนการออมลดลง

ตาราง 2 รายได้ รายจ่ายและการออมของครัวเรือน

	หน่วย : บาท		
	2523	2536	2541
1. รายได้เฉลี่ย	3,494	11,059	12,731
		(216.5)	(15.1)
2. รายจ่ายเพื่อการอุปโภค	2,445*	6,778	9,092
		(177.2)	(34.1)
3. เงินออม	1,049	3,043	2,203
		(190.1)	(-27.6)
4. รายจ่าย/ รายได้ (%)	70.0	60.3	71.4
5. เงินออม/ รายได้ (%)	30.0	27.5	17.3

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลง

* เป็นรายจ่ายรวม

ที่มา: การสำรวจด้านเศรษฐกิจสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2541 และการสำรวจการออมของครัวเรือนของธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2523 และ 2536

3.1.2 รูปแบบการออมกับสถาบันการเงิน แม้ว่าเกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจในปี 2540 แต่รัฐบาลค้ำประกันเงินฝาก ทำให้ครัวเรือนส่วนใหญ่ยังคงนิยมฝากเงินที่ธนาคารพาณิชย์และธนาคารออมสินมากที่สุด โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด จากร้อยละ 52 ของยอดรวมในปี 2523 เป็นร้อยละ 71 และ 86 ในปี 2536 และ 2541 ตามลำดับ รองลงมาเป็นการออมเงินกับสหกรณ์ ออมทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีบทบาทมากขึ้น ขณะที่บริษัทประกันชีวิตมีบทบาทน้อยลง

ตาราง 3 รูปแบบของเงินออมภาคครัวเรือน

	หน่วย : ร้อยละ		
	2523	2536	2541
1. เงินฝากธนาคาร	52	71	86
2. เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์	2	3.5	7.3
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต	12.8	18.9	2.1
4. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	-	0.3	2.3
5. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	34	4.7	1.7
รวม	100	100	100

ที่มา : การสำรวจด้านเศรษฐกิจสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2541 และการสำรวจการออมของครัวเรือนของธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2523 หรือ 2536

3.1.3 ครัวเรือนทั้งประเทศประมาณร้อยละ 49 มีการออมกับสถาบันการเงินลดลงจากร้อยละ 67 ในปี 2536 ทั้งนี้เพราะวิกฤตการณ์ปี 2540 ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในสถาบันการเงิน ส่วนที่ไม่ได้ออมทรัพย์กับสถาบันการเงินเป็นผลมาจากรายได้ไม่เพียงพอ รองลงมาเป็นเพราะต้องการถือเงินสด มีการเล่นแชร์ และการออมในรูปแบบของการซื้อทองคำ ตามลำดับ

ตาราง 4 เหตุผลที่ไม่ออมทรัพย์กับสถาบันการเงิน

	หน่วย : ร้อยละ		
	2523	2536	2541
1. รายได้ไม่เพียงพอ	77	58	83
2. ถือเป็นเงินสด	10	14	11
3. การเล่นแชร์และทองคำ	3	8	1
4. อื่น ๆ	10	20	5
รวม	100	100	100

ที่มา : การสำรวจด้านเศรษฐกิจสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2541 และการสำรวจการออมของครัวเรือนของธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2543 และ 2536

3.1.4 วัตถุประสงค์ของการออมของครัวเรือนสะท้อนภาพคล้ายกัน ส่วนใหญ่ยังคงมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บไว้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชราเพราะประชากรสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้น รองลงมาได้แก่ การออมเพื่อการศึกษา และการออมเพื่อบ้านอยู่อาศัย อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าการออมเพื่อศึกษามีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สอดคล้องกับการสนับสนุนการออมเพื่อการศึกษา

ตาราง 5 วัตถุประสงค์ของการออม

หน่วย : ร้อยละ

	2523	2536	2541
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วยและชรา	20	29	25
2. เพื่อการศึกษา	21	21	21
3. เพื่อซื้อทรัพย์สิน/ประกอบอาชีพ	19	18	21
4. เพื่อหวังผลตอบแทน	10	8	8
4. อื่น ๆ	30	24	24
รวม	100	100	100

ที่มา : การสำรวจเศรษฐกิจสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2541 และการสำรวจการออมของครัวเรือนของธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2543 และ 2536

3.2 การออมโดยทั่วไป

จากคำจำกัดความของคำว่า "การออม" ดังกล่าวมาแล้วในข้างต้นจึงทำให้ทราบว่าการออมนั้นมิได้หมายความว่าเฉพาะรายได้ที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเท่านั้น แต่รายได้ส่วนที่เหลือนั้นอาจจะออมในรูปของทรัพย์สินต่าง ๆ ซึ่งถ้าจำแนกตามบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รูปแบบของการออมจะมีหลายประเภทดังนี้

3.2.1 การออมในรูปทรัพย์สินถาวร: เป็นการออมโดยการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปใช้จ่ายโดยการซื้อทรัพย์สินถาวร (Real Assets) มาถือไว้ โดยเป้าหมายในการถือทรัพย์สินถาวรดังกล่าวอาจจะแตกต่างกันไป บ้างก็ถือไว้เพราะความจำเป็น บ้างก็ถือไว้เป็นหลักประกันในอนาคต บ้างก็ถือไว้เพื่อป้องกันลดค่าเงิน ฯลฯ สำหรับชนิดของทรัพย์สินที่ถาวรที่ครัวเรือนนิยม ถือไว้ ได้แก่

(1) ที่ดิน : ซึ่งครัวเรือนส่วนใหญ่นิยมถือไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง โดยคาดว่ามูลค่าของทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นในอนาคตและจะเพิ่มเป็นหลักประกันความมั่นคงของครัวเรือนด้วย

(2) อาคารและสิ่งก่อสร้างเพื่อที่อยู่อาศัย: เป็นลักษณะการออมอย่างหนึ่งซึ่งครัวเรือนทั่วไปมักจะกระทำ กล่าวคือ เมื่อมีรายได้เกิน รายจ่ายเพื่อการบริโภค ก็จะนำรายได้ส่วนที่เหลือไปซื้อ

ที่อยู่อาศัย โดยอาจจะจ่ายเงินสดเต็มราคาหรือผ่อนชำระก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออมจะมีเงินออมมากน้อยเพียงใด

(3) ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต: การซื้อทรัพย์สินประเภททุน (Capital Goods) เช่น เครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ สำหรับการผลิตนั้นอาจถือได้ว่าเป็นการออมอย่างหนึ่งเพราะรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคเมื่อนำมาซื้อทรัพย์สินดังกล่าวไว้ก็เท่ากับเป็นการสะสมการออมไว้ประเภทหนึ่งเช่นกัน

(4) การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ: อาจจัดได้ว่าเป็นการออม เช่นกัน เนื่องจากจำนวนของสินค้าคงเหลือก็คือส่วนหนึ่งของรายได้ที่ไม่ได้ใช้จ่ายนั่นเอง

(5) การซื้อโลหะมีค่าและอัญมณี: ทั้งนี้มูลค่าของการออมในรูปของทรัพย์สินถาวรจะต้องหักค่าเสื่อมราคาออกด้วย

3.2.2 การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน: อีกรูปแบบหนึ่งของการออม ก็คือการถือไว้เป็นทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets) เหตุผลของการออมไว้ในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินมีแตกต่างกันไป เช่น สภาพคล่องสูงเพราะเปลี่ยนเป็นเงินสดง่าย ได้ผลตอบแทน ความเสี่ยงต่ำ ฯลฯ ซึ่งการออมในลักษณะนี้อาจกระทำได้หลายวิธี คือ

(1) การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ : หมายถึงการออมโดยการถือทรัพย์สินทางการเงินที่สร้างขึ้นภายในขอบเขตที่กฎหมายคุ้มครอง การออมประเภทนี้ได้แก่

- เงินสดในมือ
- เงินฝากที่สถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สหกรณ์ออมทรัพย์
- การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ สลากออมสิน ฯลฯ
- การให้กู้ยืม ซึ่งมีสัญญาเงินกู้ถูกต้องตามกฎหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว
- เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ

- อื่น ๆ เช่น เงินค่าหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

(2) การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ: ซึ่งหมายถึงการถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งกฎหมายจะคุ้มครองไปถึงได้ยาก การออมในรูปนี้ได้แก่

- การเล่นแชร์
- การให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัวโดยไม่มีสัญญากู้ยืม

(3) อื่น ๆ: เช่น การลดลงของหนี้สินของครัวเรือนอาจถือเป็นการออมได้อีกรูปแบบหนึ่ง โดยผู้ออมจะนำเงินออมไปจ่ายชำระหนี้ของตนเอง นอกจากนี้รายจ่ายเพื่อการซ่อมแซมรักษาทรัพย์สิน

ก็น่าจะถือว่าเป็นรูปแบบการออมอย่างหนึ่ง เพราะค่าซ่อมแซมดังกล่าวจะต้องนำมาจากส่วนหนึ่งของการออม

สำหรับรูปแบบของการออมในประเทศไทยนั้น ก็มีลักษณะไม่แตกต่างไปจากที่กล่าวข้างต้น โดยการศึกษาของ น.ส.สุจิตรา บัวไย (2527) พบว่ารูปแบบของการออมของครัวเรือนในประเทศไทยส่วนใหญ่ ก็คือ การฝากเงินที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน รวมทั้งการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตและสลากออมสิน ส่วนการออมนอกระบบก็ได้แก่ การเล่นแชร์และการให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัว

3.3 ปัจจัยที่กำหนดการออม

จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการออม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้อื่นได้ทำไว้ อาจสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมภายในประเทศนั้น ได้แก่

3.3.1 ปัจจัยในทางเศรษฐกิจ อันประกอบด้วย

(1) รายได้: รายได้ซึ่งกำหนดการออมนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ คือ

(1.1) ระดับรายได้ ซึ่งหมายถึง ขนาดหรือปริมาณของรายได้ที่มีผลกระทบต่อการออมในทิศทางเดียวกัน นั่นคือการออมจะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับของรายได้นี้เพิ่มขึ้น

- รายได้ระยะสั้น หรือรายได้ปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นในระยะเดียวกับการออม
- รายได้ระยะยาว ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปรายได้ตลอดอายุขัยเปรียบเทียบกับ

กลุ่มในสังคม รายได้ในอดีต รายได้ถาวร (อาจจะหมายถึงรายได้สูงสุด ในระยะก่อนก็ได้) รายได้ที่เป็นตัวเงิน รายได้ชั่วคราว และรายได้ซึ่งสามารถใช้จ่ายได้จริงหลังการหักภาษีแล้ว

(1.2) รายได้ต่อหน่วย ได้แก่ รายได้ต่อหัว และรายได้สุทธิที่แท้จริงต่อหัว รายได้ดังกล่าวนี้ก็จะมมีผลต่อการออมในทิศทางเดียวกันเช่นกัน

(1.3) ชนิดของรายได้ คือ รายได้เป็นค่าจ้าง เป็นเงินเดือน เป็นกำหนด และเป็นผลตอบแทนจากทรัพย์สิน ซึ่งก็จะกำหนดการออมในทิศทางที่แปรเปลี่ยนไปตามรายได้ ดังกล่าว

(2) ทรัพย์สิน: เป็นปัจจัยที่สำคัญชนิดหนึ่งในการกำหนดขนาดการออม โดยบุคคลหรือระบบเศรษฐกิจที่มีปริมาณการสะสมทรัพย์สินไว้สูงจะมีความสามารถในการออมสูงตามไปด้วย โดยทรัพย์สินที่จะกำหนดการออมนั้นมีหลายรูปแบบ คือ

- (2.1) ทรัพย์สินสุทธิทั้งหมด
- (2.2) ทรัพย์สินสภาพคล่อง
- (2.3) ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อหัว
- (2.4) ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อรายได้

(3) ลักษณะการกระจายรายได้ในกลุ่มชน: มีผลต่อการออมเช่นกัน กล่าวคือ ผู้มีรายได้สูงขึ้นย่อมจะมีการออมสูงขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้ ก็ย่อมจะมีการออมเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของการกระจายรายได้

(4) การบริโภค: อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยโดยตรงที่กำหนดการออม เพราะถ้าการบริโภคเพิ่มขึ้น การออมจะลดลง สำหรับการบริโภคที่มีอิทธิพลต่อการออม ได้แก่

(4.1) การบริโภคในปัจจุบัน

(4.2) การบริโภคในอดีต อาจมีผลต่อการออมในปัจจุบันได้ เพราะรายได้ที่เหลือจากการบริโภคในอดีต จะกลายเป็นการออมในปัจจุบัน

(4.3) การบริโภคที่แท้จริงต่อหัว

(5) จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน: เชื่อว่าจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเช่นกัน เพราะการเพิ่มขึ้นของจำนวนสาขาของสถาบันการเงิน จะทำให้ประชาชนมีโอกาสที่จะออมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกสบายในการใช้บริการ

3.3.2 ปัจจัยทางสังคม ถูกยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อการออมไม่น้อยไปกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการออมของครัวเรือนนั้นจะมีปัจจัยในทางสังคมเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยปัจจัยในทางสังคมที่เชื่อต่อกันว่ามีอิทธิพลต่อการออมก็คือ

(1) จำนวนผู้มีเงินได้ต่อครอบครัว: จะเป็นตัวกำหนดว่าครัวเรือนจะออมได้หรือไม่ ถ้าจำนวนผู้มีเงินออมในครอบครัวสูง โอกาสที่จะออมก็จะเป็นไปได้มากกว่าครอบครัวที่มีจำนวนผู้มีเงินได้น้อย

(2) เป้าหมายการออม: ผู้ที่มีเป้าหมายในการออมมักจะมีแนวโน้มที่จะมีปริมาณการออมที่สูงกว่าผู้ที่ไม่มีความหมายการออม

(3) รสนิยมในการบริโภค: มีอิทธิพลต่อการออมอยู่มากเนื่องจากบริโภคมากก็จะมี การออมน้อย

(4) อายุ: จะมีอิทธิพลต่อการออมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุ นั่นคือ ผู้มีอายุในวัยกลางคนจะมีการออมสูงกว่าวัยต้นและวัยปลายของชีวิต

(5) การศึกษา: เชื่อว่าจะมีผลต่อการออม โดยทั่วไปผู้มีการศึกษาสูงจะออมมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อยกว่า ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะมีรายได้สูงกว่าหรือมิฉะนั้นก็เข้าใจในความสำคัญของการออมมากกว่า

(6) อาชีพ: เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม เพราะนอกจากความแตกต่างของอาชีพจะทำให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของรายได้แล้ว ลักษณะของอาชีพบางอาชีพก็จำเป็นที่จะออมไว้ในตัว

(7) ขนาดของครัวเรือน: จะผลต่อการออม โดยครัวเรือนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนสมาชิก

ในการดูแลมาก การออมก็จะน้อย

(8) กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน: เป็นสาเหตุที่กระทบต่อการออมเพราะผู้มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเรียบร้อยแล้ว ย่อมอยู่ในฐานะที่จะเก็บออมได้ดีกว่าผู้ที่ยังเป็นหนี้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(9) สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่ที่อยู่อาศัย: เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่สถาบันการเงิน เพราะความสะดวกจะมีผลต่อการออม ฉะนั้นถ้าแหล่งที่อยู่อาศัยสะดวกในการติดต่อแหล่งการออม การออมก็อาจเพิ่มขึ้นได้

(10) ความพร้อมของสถาบันการเงิน: ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อ จะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออม

(11) การโฆษณาและสิ่งจูงใจ: เป็นผลทำให้ผู้ออมตื่นตัว และมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาและสิ่งจูงใจ

3.4 รูปแบบของสถาบันการเงิน

คำว่า "สถาบันการเงิน" ในที่นี้จะหมายถึง สถาบันการออมที่จัดตั้งภายใต้ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย และการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติเกี่ยวกับสถาบันการเงินแต่ละประเภทที่วางไว้ โดยสถาบันการเงินดังกล่าวนี้มีอยู่หลายประเภท และจัดตั้งขึ้นมาก็เพื่อเป้าหมายในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

รูปแบบของสถาบันการเงิน: สถาบันที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อการออมนั้นมีหลายรูปแบบและมักจะเป็นรูปแบบสากล คือ ในแต่ละประเทศก็จะมีรูปแบบของสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน ในสารนิพนธ์ฉบับนี้จะขอยกตัวอย่างของสถาบันการเงินในประเทศไทยเป็นตัวแทนการอธิบาย โดยรูปแบบของสถาบันการออมที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบของกฎหมายเท่าที่รู้จักกันดี ได้แก่

(1) ธนาคารพาณิชย์: เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ธนาคารพาณิชย์จะมีเอกชนเป็นเจ้าของ มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับการออมที่ธนาคารพาณิชย์นั้นจะอยู่ในรูปของการฝากเงินซึ่งมีประเภทของการฝาก 3 ลักษณะ คือ

- ฝากออมทรัพย์ เป็นการรับฝากที่เปิดโอกาสให้ผู้ออมสามารถเก็บสะสมทรัพย์ได้ทีละน้อย คือ จะฝากเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ และสามารถถอนได้ตลอดเวลาทำการของธนาคาร โดยจะเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ การฝากดังกล่าวจะมีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานของการรับฝากเงิน และมีผลตอบแทนคงที่ในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก

- ฝากประจำ เป็นการรับฝากเงินโดยมีระยะเวลาในการฝากกำหนดไว้คือ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี หรือ 2 ปี โดยผู้ฝากจะถอนเงินฝากคืนได้ก็เมื่อครบระยะเวลาดังกล่าว

จึงจะได้รับดอกเบี้ย และดอกเบี้ยที่จะได้รับก็จะแตกต่างกันออกไปตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ การถอนก็ต้องถอนออกทั้งจำนวนที่ฝากแต่ละครั้ง สำหรับหลักฐานการฝากเงินก็มีสมุดคู่ฝากเป็นหลักฐานเช่นเดียวกันกับการฝากออมทรัพย์

- ฝากโดยมีใบรับฝาก เป็นการรับฝากเงินจำนวนมาก โดยอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินแห่งนั้นจะเป็นผู้กำหนด ตามวงเงินของผู้ฝาก โดยมีระยะเวลาในการถอนกำหนดไว้ การฝากเงินประเภทนี้จะมีใบรับฝากเป็นหลักฐานการฝากเงิน และใบรับฝากดังกล่าวสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ ส่วนผลตอบแทนอยู่ในรูปดอกเบี้ย

(2) ธนาคารออมสิน: เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายพิเศษ

ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้เกิดการออมในหมู่ประชาชน โดยธนาคารมีวิธีระดมเงินออมดังนี้

- รับฝาก ได้แก่ รับฝากออมทรัพย์ รับฝากประจำ และรับฝากเงินออมสิน เพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ซึ่งมีวิธีการรับฝากและการให้ผลตอบแทนก็เหมือนกับวิธีการของธนาคารพาณิชย์

- ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน เป็นหลักทรัพย์ทางการเงิน ที่ธนาคารออกเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชน จึงมีลักษณะเป็นการออมอย่างหนึ่ง เมื่อครบกำหนดอายุของหลักทรัพย์ก็นำไปไถ่ถอนได้ และในแต่ละปีก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้นที่ซื้อพันธบัตรหรือสลากออมสินไว้ สำหรับสลากออมสินก็ยังมีผลตอบแทนอันเป็นสิ่งจูงใจอีกประการหนึ่งก็คือการถูกรางวัลสลากออมสิน

(3) บริษัทเงินทุน: เป็นสถาบันการเงินอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งระดมเงินออมโดยออกเอกสารที่มีชื่อว่า "ตัวสัญญาใช้เงิน" จำหน่ายโดยทั่วไปโดยในตัวนี้จะกำหนดอายุและอัตราดอกเบี้ยของตัวไว้แน่นอน

(4) สหกรณ์ออมทรัพย์: เป็นสถาบันการเงินที่ตั้งขึ้นในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง โดยการรวมตัวกันของพนักงานในหน่วยงานนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมและช่วยเหลือทางด้านการให้กู้ยืมแก่สมาชิก การออมกระทำโดยสหกรณ์จะเรียกเก็บค่าหุ้นสะสมจากสมาชิกตามส่วนของรายได้ต่อเดือน พร้อมทั้งให้ดอกเบี้ยเป็นค่าตอบแทนจากการออม ส่วนการออมอีกรูปหนึ่งก็คือการฝากเงินไว้ที่สหกรณ์นั่นเอง

(5) บริษัทประกันชีวิต: เป็นสถาบันการเงินอีกแห่งหนึ่งที่มีสิทธิพิเศษทางภาษีเป็นสิ่งที่จูงใจ ผู้ที่ทำประกันชีวิตกับบริษัทประกัน จะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันเป็นรายเดือนหรือรายปี ซึ่งเท่ากับเป็นการสะสมทรัพย์ไปในตัว เมื่อครบกำหนดที่ทำประกันก็จะได้รับเงินต้นคืนพร้อมผลตอบแทนซึ่งค่อนข้างต่ำจำนวนหนึ่ง โดยในระหว่างที่ยังอยู่ในสัญญาประกัน ถ้าผู้ทำประกันเสียชีวิต ผู้รับผลประโยชน์ก็จะได้รับเงินก้อนจำนวนหนึ่งตามสัญญาผูกพัน

(6) ธนาคารอาคารสงเคราะห์: เป็นสถาบันที่รับฝากเงินจากประชาชนในลักษณะทั่ว ๆ ไป คือ ฝากประจำและฝากออมทรัพย์ ส่วนการฝากลักษณะพิเศษ คือ การฝากสะสมทรัพย์เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย จึงถือได้ว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่งสำหรับประชาชน โดยมีดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจสำหรับการออมเช่นกัน

(7) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร: มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุนแก่กิจการทางด้านการเกษตร ในขณะเดียวกันก็รับฝากเงินจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ข้างต้น ประเภทของเงินฝาก ได้แก่ ฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และฝากตามส่วนเงินกู้ ผลตอบแทนจากการฝากเงินจะอยู่ในรูปดอกเบี้ยเหมือนสถาบันการเงินอื่น ๆ

(8) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ: เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่ตั้งในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์เจ้าหน้าที่และพนักงานในหน่วยงานนั้น หลังจากเกษียณอายุการทำงาน โดยในระหว่างอายุการทำงานเจ้าหน้าที่และพนักงานผู้เป็นสมาชิกจะต้องส่งรายได้สมทบกองทุนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้และผลตอบแทนจะกลับมาเป็นของสมาชิก

ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการออม

การออมโดยรวมของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ แม้ว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอด แต่ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของการออมภาครัฐบาล ขณะที่อัตราการออมภาคเอกชนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ในอนาคตการออมของภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจอาจมีข้อจำกัดมากขึ้นจากแนวโน้มการใช้จ่ายของภาครัฐบาลคาดว่าจะขยายมากขึ้นจากโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ในขณะที่การขยายตัวของรายได้จะมีข้อจำกัดจาก การปฏิรูปโครงสร้างระบบภาษีต่อเนื่องที่ได้ทำไปแล้ว ดังนั้น การเพิ่มอัตราการออมจึงต้องเน้นการเพิ่มการออมของภาคเอกชนโดยเฉพาะการออมของภาคครัวเรือนเป็นสำคัญ การกระตุ้นและส่งเสริมการออมในภาคครัวเรือนจึงเป็นนโยบายสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม การออมในประเทศที่ระดมได้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของการลงทุน เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการที่สำคัญ ได้แก่

(1) รายได้ จากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่ออัตราการออมของครัวเรือนในระดับมหภาคคือ สัดส่วนรายได้ของครัวเรือนต่อ GDP ซึ่งหากรายได้ของภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้นเร็วกว่าการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจแล้วก็จะทำให้ความสามารถการออมครัวเรือนเพิ่มขึ้นได้

(2) ผลตอบแทนการออม อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของฝากมีการปรับตัวไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามกลไกตลาด โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวลดลง ซึ่งนอกจากผลตอบแทนการออมลดลงแล้ว การขาดอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงโดยเฉพาะอัตราอ้างอิงระยะยาวก็เป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถกระตุ้นและระดมเงินออมระยะยาวได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนการกำหนดราคาซื้อขายในตลาดรองก็ไม่เหมาะสม

(3) ทางเลือกในการออม ทางการได้ดำเนินการพัฒนาตราสารและเพิ่มทางเลือกและช่องทางการออมให้แก่ผู้มีเงินออมด้วยการแก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์และแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตราสารการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถออกตราสารเพื่อระดมทุนจากประชาชนได้มากขึ้น แต่ตราสารการเงินยังมีรูปแบบจำกัดไม่สามารถตอบสนองการออมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรายได้ของกลุ่มผู้ออมแต่ละกลุ่มได้ โดยเฉพาะรูปแบบการออมสำหรับกลุ่มคนรายได้ต่ำและอาชีพอิสระ

(4) ข้อจำกัดด้านกฎหมาย ระเบียบและกฎเกณฑ์

(4.1) ข้อจำกัดการเปิดสาขาของสถาบันการเงิน สถาบันการเงินบางแห่ง โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนมีข้อจำกัดทางกฎหมายกำหนดให้บริษัทเงินทุนสามารถเปิดสาขาได้โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ซึ่งที่ผ่านมาทางการสนับสนุนให้บริษัทเงินทุนเปิดสำนักอำนวยการในต่างจังหวัดได้ แต่สำนักงานอำนวยการมีขอบเขตการดำเนินการอยู่จำกัด และไม่สามารถระดมเงินฝากได้เช่นเดียวกับสาขา

(4.2) พฤติกรรมของผู้ออม

- การขาดความรู้ความเข้าใจถึงเครื่องมือและรูปแบบการออมประเภทใหม่ทำให้ยังนิยมรูปแบบและเครื่องมือการออมระยะสั้นซึ่งมีอายุไม่เกิน 1 ปี
- ประชาชนไม่ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการออม มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปใช้จ่ายและอุปโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยมากขึ้นด้วยสาเหตุหลายปัจจัย ประกอบด้วยรายได้ถาวรของครัวเรือนสูงขึ้น ทำให้ภาคครัวเรือนให้ความสำคัญต่อการออมน้อยลง ขณะที่การแข่งขันทางธุรกิจและการเปิดเสรีทางการค้าทำให้สินค้าต่างประเทศเข้ามาในประเทศได้สะดวกและในราคาที่ถูกลงจึงเพิ่มทางเลือกในการอุปโภคบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากขึ้น
- ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงของระบบการเงิน และสถาบันการเงินจากการที่มีสถาบันการเงินบางแห่งประสบปัญหาการดำเนินงานโดยขาดสภาพคล่องและต้องปิดกิจการลงในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนหันไปนิยมรูปแบบการออมนอกกรอบบางประเภทที่ให้ผลตอบแทนสูง เช่น การเล่นแชร์ การให้กู้ยืมระหว่างคนรู้จัก

- การขาดความสนใจระดมเงินออมอย่างจริงจัง แม้ว่าทางการจะได้ดำเนินมาตรการหลายประการเพื่อกระตุ้นการออม แต่ทางการยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรณรงค์เงินออมเพื่อสร้างนิสัยการประหยัดให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศระยะยาว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุจิตรา บัวไย (2527) ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามโครงการระดมเงินออมปี พ.ศ. 2523 ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำการศึกษาพฤติกรรมในการออมของครัวเรือนไทยในหลายลักษณะ คือ รูปแบบการออม เหตุผลในการออมแต่ละรูปแบบ วัตถุประสงค์ในการออม และปัจจัยที่กำหนดการออม ผลการศึกษาปรากฏว่าครัวเรือนส่วนใหญ่นิยมออมในรูปแบบของการถือทรัพย์สินทางการเงินในระบบสูงกว่าทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบโดยเหตุผลในการออมลักษณะนี้ก็เนื่องมาจากผลของ สถานที่ตั้งของสถาบันการเงิน ความสะดวกในการถอนเงิน ความมั่นคงของสถาบันการเงิน และผลตอบแทนที่ได้รับ สำหรับวัตถุประสงค์สำคัญในการออมก็คือ เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราและเจ็บป่วย เพื่อการศึกษาและป้องกันการสูญหาย ส่วนปัจจัยสำคัญที่กำหนดการออมของครัวเรือนก็คือ รายได้และขนาดของครอบครัว

โสภณ โรจน์ธำรงค์ (2528) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือนโดยสร้างแบบจำลองทางเศรษฐกิจมิติอยู่ในรูปสมการเดียวที่อาศัยสมมุติฐานรายได้สมบูรณ์ สมมุติฐานผู้พึงพิง การศึกษาแบ่งกลุ่มครัวเรือนออกเป็น 2 กลุ่มคือในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ผลการศึกษาพบว่า

1. รายได้มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบวก โดยสัมประสิทธิ์ของรายได้และความยืดหยุ่นของเงินออมต่อรายได้มีค่าค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงในเงินออมจะมากกว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้
2. โดยทั่วไปแล้วจำนวนผู้พึ่งพิงมีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลมิได้ชี้ชัดว่าทรัพย์สินสิทธิมีผลต่อการออมอย่างไรเนื่องจากผลการศึกษาในแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน

ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ (2537) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทยเพื่อหาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออม การจัดสรรเงินออมของครัวเรือนและวัตถุประสงค์การออมของครัวเรือนไทย เพื่อนำผลสำรวจเป็นแนวทางประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการส่งเสริมการออมในประเทศสำรวจและรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และการ

ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในปี 1993 และเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนา ดังนั้นการออมของครัวเรือนไทยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินฝากธนาคารพาณิชย์และธนาคารออมสิน รองมาอยู่ในรูปการทำประกันชีวิต ส่วนการออมเงินในตลาดเงินนอกระบบมีปริมาณน้อย โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อให้เวลาเจ็บป่วยหรือยามชรา เพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ โดยการออมเพื่อหวังผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยรับมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ และได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจพบว่า การออมมากกว่ากึ่งหนึ่งจะอยู่ในรูปเงินฝากสถาบันทางการเงินโดยฝากเงินที่ธนาคารพาณิชย์เอกชนมากกว่าธนาคารพาณิชย์ของรัฐ เนื่องจากมีข้อได้เปรียบของบริการที่หลากหลายมากกว่า มีความสะดวกสบายในการฝากและถอนเงิน วัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์สินส่วนมากเพื่อการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน เพื่อซื้อทรัพย์สินเพื่อหลักประกันในการกู้ยืม ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากวัตถุประสงค์การออมของครัวเรือนทั่วไปเล็กน้อย เนื่องจากข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจมีสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลและเงินบำเหน็จบำนาญ และไม่จำเป็นต้องใช้เงินทุนในจำนวนมากในการประกอบอาชีพ ดังนั้นความจำเป็นในการเก็บเงินไว้ใช้ในเวลาเจ็บป่วยหรือยามชรา และการเก็บเงินเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบการอาชีพจึงมีน้อย

สุนันทา คูบ่อทอง (2541) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดพฤติกรรมการออมภายหลังที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย รายได้ จำนวนผู้พึ่งพิง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และความถี่ในการออม นอกจากนี้ยังได้สอบถามความคิดเห็นของผู้ออมที่มีต่อการออมทรัพย์สินรูปแบบพิเศษของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ การศึกษาได้ใช้การออกแบบสอบถามและใช้การประมวลผลทางสถิติ โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐกิจมิติในรูปสมการเดียวที่อาศัยพื้นฐานทฤษฎีตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์ สมมติฐานวัฏจักรชีวิตและการประมาณค่าโดยใช้วิธีการกำลังสองน้อยที่สุด ในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มรถยนต์และชิ้นส่วน กลุ่มวัสดุก่อสร้าง โดยศึกษาพฤติกรรมของผู้ออมทั้งหมดแยกตามกลุ่มธุรกิจและแยกตามกลุ่มอายุผลของการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญสำหรับผู้ออมทั้งหมดมี 3 ปัจจัยคือ รายได้ เพศ และสถานภาพทางการสมรส สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มรถยนต์และชิ้นส่วน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญมี 4 ปัจจัย คือ รายได้ เพศ อายุ และสถานภาพทางการสมรส ส่วนผลการศึกษาแยกตามกลุ่มอายุ สำหรับกลุ่มอายุ 20-35 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อการออม อย่างมีนัยสำคัญมี 5 ปัจจัย คือ อายุ รายได้ เพศ สถานภาพทางการสมรส และความถี่ในการออม และสำหรับกลุ่มอายุ 36-50 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญมีปัจจัยเดียวคือรายได้ โดยที่รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกกลุ่มที่ทำการศึกษา สำหรับการสอบถามการออมทรัพย์สินรูปแบบ

พิเศษ ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้ออมโดยทั่วไปรู้จักการออมรูปแบบนี้เป็นจำนวนมากจึงหวังว่าธนาคารน่าจะให้การออมรูปแบบนี้ในการระดมทุนเข้ามาเพื่อเป็นเงินทุนตั้งแต่ระยะกลางถึงระยะยาวต่อไป

องอาจ รังสิโรตม์โกมล (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของผู้ใช้แรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปะกง เฟส 2 โดยศึกษาข้อมูลด้านประชากร เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนา และประเด็นการศึกษาที่น่าสนใจอื่น ๆ ได้แก่ รายได้ ความสัมพันธ์ระหว่างการถือครองมูลค่าทรัพย์สิน การให้การพึ่งพิง ราคาสินค้าฟุ่มเฟือย โดยนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบทางสถิติโดยใช้ Multiple Regression และนำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับแบบจำลองทางการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า รายได้และเพศ เป็นปัจจัยกำหนดการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายได้เป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมให้เกิดการออมซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของเคนส์ ส่วนในเรื่องของเพศผลจากการศึกษาระบุว่าเพศหญิงมีอัตราการออมมากกว่าเพศชาย ส่วนปัจจัยด้านอื่น ได้แก่ ปัจจัยระดับการศึกษา การมีภาระให้การพึ่งพิงแก่ผู้อื่นมีทิศทางสอดคล้องกับการออมคือระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะได้รับค่าจ้างแรงงานสูงและการมีภาระให้การพึ่งพิงแก่ผู้อื่นมีแนวโน้มจะทำให้การออมลดลงแต่จากการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติ นอกจากนี้ได้มีการศึกษาปัจจัยกำหนดการออมอื่น ๆ ได้แก่ การถือครองมูลค่าทรัพย์สิน อายุของผู้ใช้แรงงาน ความแตกต่างทางภูมิลำเนา อัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับสถาบันการเงินซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับไม่พบความสัมพันธ์กับการออม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 จำนวน 600 คน

ตาราง 1 จำนวนอัตรากำลังของลูกจ้างประจำ ตามสายงานบังคับบัญชาของกองโรงงานช่างกล

ฝ่ายงาน	งาน	ฝ่าย	ฝ่ายควบคุม	ฝ่ายซ่อม	ฝ่าย	ยอดรวม
	ธุรการ	การเงิน	การซ่อม	บำรุง	วิศวกรรม	
ลูกจ้างประจำ	47	67	40	279	167	600
สัดส่วน 1:2.55	19	27	17	110	62	235

ที่มา: โครงสร้างตำแหน่งของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 61) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แต่เนื่องจากจำนวนประชากรในตารางไม่ตรงกับประชากรลูกประจำของกองโรงงานช่างกล ผู้วิจัยจึงได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 49) โดยเทียบสัดส่วน 1: 2.55 จากจำนวน ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง

กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการคือ ลูกจ้างประจำ จำนวน 235 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 600 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละฝ่ายงาน

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) ของผู้วิจัยโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ได้กำหนดจำนวนไว้จากฝ่ายงานต่าง ๆ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องปัจจัยทางสังคมอัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอายุราชการโดยเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ โครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน โครงสร้างหนี้สินต่อเดือนโดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ในด้านระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมโดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการนำแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปปรึกษากับอาจารย์ที่ศึกษาสารนิพนธ์จากนั้นนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องในเชิงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนการนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาจะได้มีความชัดเจนตามความวิจัยยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ ไปขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญควบคุมสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำ ในการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้อ่านแล้วมีความชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้ว มาดำเนินการทดลองใช้ (Try Out) กับ ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. ที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน
6. ปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้งแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแก้ไขปรับปรุงจนได้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพหลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกับลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
- 3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างคือ ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจะเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550-31 สิงหาคม 2550

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

- 4.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
- 4.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

4.3 การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึกเข้าไฟล์ เพื่อทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปรแล้วคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

(1) ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา และอายุราชการของลูกจ้างประจำ คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และหนี้สินต่อเดือนของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ในด้านการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

(4) เปรียบเทียบการออมพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือนโดยใช้การทดสอบ Chi-Square

4.5 การอ่านค่า Print Out จากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติ 2 ประเภท ได้แก่

(1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) จะใช้ค่าสถิติประเภทร้อยละ โดยเป็นการนำเสนอลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล

(2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) จะเป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติ Chi-Square ในการคำนวณ โดยกำหนดค่านัยสำคัญ (Significance) ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

- ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ประกอบด้วยปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยปัจจัยทางสังคมประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอายุราชการ ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วย โครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน และโครงสร้างหนี้สินต่อเดือน

- ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ได้แก่ เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน การออมที่ผ่านสถาบันการเงิน การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์ในการออมเงิน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

(1) ค่าความถี่

(2) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541: 35)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

โดยที่ P = ค่าร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

(1) วิธี Chi-Square Test

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่า Chi-Square (ธำนิษฐ์ ศิลป์จารุ.2550: 204-205)

$$\text{สูตร } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$E_{ij} = \frac{(r_i)(c_j)}{N}$$

เมื่อ O_{ij} = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต (ข้อมูลจริง) ในแถวที่ i และสดมภ์ที่ j

E_{ij} = ความถี่ที่คาดหวัง (ข้อมูลสมมติ) ในแถวที่ i และสดมภ์ที่ j

r_i = ความถี่ (ข้อมูลจริง) รวมในแถวที่ i

c_j = ความถี่ (ข้อมูลจริง) รวมในสดมภ์ที่ j

N = จำนวนข้อมูลจริงทั้งหมด

(2) วิธี Exact Tests

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ถ้าเซลล์ที่มีค่าความถี่คาดหวัง (Expect Frequency)

น้อยกว่า 5 มีจำนวนเซลล์คิดเป็นจำนวนที่มากกว่าร้อยละ 20 ของเซลล์ทั้งหมด จะไม่นิยมใช้ค่า Chi-Square ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพราะการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่า Chi-Square มีสูตรที่มาจากการใช้ค่าความถี่ที่คาดหวังจากการคำนวณดังนี้

สูตรการทดสอบ Chi-Square $\chi^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}$

χ^2 คือ ค่า Chi-Square

O คือ ค่าความถี่ที่เก็บรวบรวมมาได้ (Observed Frequency)

E คือ ค่าความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency)

จากค่ามาตรฐานทางสถิติที่ยอมรับได้คือต้องไม่เกินร้อยละ 20 ดังนั้นถ้าจะต้องมีการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่า Chi-Square จึงควรต้องเก็บข้อมูลให้มีจำนวนตัวอย่างเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ค่าความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency) ที่มีค่าน้อยกว่า 5 มีจำนวนเซลล์ไม่เกินร้อยละ 20 ของเซลล์ทั้งหมด หรือในกรณีที่ข้อจำกัดผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกได้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องเปลี่ยนค่าสถิติในการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นสถิติตัวอื่น แต่ผู้วิจัยขอใช้วิธี Exact Tests ในการเปรียบเทียบจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ใช้ได้

Exact Tests คือ วิธีการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความน่าเชื่อถือที่เกิดขึ้นโดยเป็นวิธีการที่สั่งให้โปรแกรมสำเร็จรูปทำงาน ในกรณีที่เกิดข้อจำกัดในด้านเซลล์ของข้อมูลแต่ละตัวที่มีความถี่น้อยกว่า 5 โดยความถี่ที่น้อยกว่านั้นคิดเป็นจำนวนเซลล์ดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป ทำให้ค่าที่ประมวลออกมาจากโปรแกรมสำเร็จรูปขาดความน่าเชื่อถือทางสถิติ (Wikipedia: 2550)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการออมเงินลูกจ้างประจำ ของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 235 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย และโครงสร้างหนี้สินต่อเดือน และพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
χ^2	แทน ค่าสถิติของการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test)
P	แทน ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
α	แทน ค่าความคลาดเคลื่อน ($\alpha = 0.05$)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์จะนำเสนอ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษากฎพฤติกรรมการออมต่าง ๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร กับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ

1. ข้อมูลโดยทั่วไปทางด้านปัจจัยทางสังคม ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล

สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาทางด้านปัจจัยทางสังคม อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอายุราชการ ผลการศึกษาปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงร้อยละของปัจจัยทางสังคมจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	150	63.8
หญิง	85	36.2
รวม	235	100.0
<u>อายุ</u>		
21-30 ปี	30	12.8
31-40 ปี	61	26.0
41-50 ปี	80	34.0
51-60 ปี	64	27.2
รวม	235	100.0
<u>สถานภาพ</u>		
โสด	60	25.5
สมรส	158	67.2
ม่าย	8	3.4
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	9	3.8
รวม	235	100.0
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	194	82.6
ปริญญาตรี	40	17.0
ปริญญาโท	1	0.4
สูงกว่าปริญญาโท	0	0.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	235	100.0
<u>อายุราชการ</u>		
ต่ำกว่า 10 ปี	70	29.8
11-20 ปี	72	30.6
21-30 ปี	75	31.9
มากกว่า 30 ปี	18	7.7
รวม	235	100.0

จากตาราง 6 ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารายใหญ่เป็นเพศชายถึงร้อยละ 63.8 และเมื่อพิจารณาในเรื่องอายุพบว่าอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมาผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี และช่วงอายุ 31-40 ปี ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาทั้งสามกลุ่มพบว่ารวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 87.2 ส่วนในเรื่องสถานภาพการสมรสนั้น ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมา คือ ผู้ที่เป็นโสด ถึงร้อยละ 25.5 ส่วนที่เหลือ คือ ผู้ที่เป็นหม้ายและหย่าร้างเพียง ร้อยละ 7.2 นอกจากนี้ หากพิจารณาในเรื่องระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็น 82.6 ส่วนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีเพียงร้อยละ 17.4 เท่านั้น สำหรับอายุราชการส่วนมากอยู่ในช่วง 21-30 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.9 รองลงมาเป็นช่วงอายุราชการ 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ ต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 29.8 ตามลำดับ

2. ข้อมูลโดยทั่วไปทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาทางด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันประกอบไปด้วย โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย และโครงสร้างหนี้สิน

2.1 ข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจในเรื่องโครงสร้างรายได้

สำหรับโครงสร้างรายได้นั้นจะพิจารณาในเรื่องเงินเดือน เงินล่วงเวลา รายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ๆ และรายได้อื่น ๆ ดังปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงร้อยละของข้อมูลปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจด้านโครงสร้างรายได้จากกลุ่มตัวอย่าง

โครงสร้างรายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
<u>เงินเดือน</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	10	4.3
5,001 – 10,000 บาท	69	29.4
10,001 – 15,000 บาท	52	22.1
15,001 – 20,000 บาท	59	25.1
มากกว่า 20,001 บาท	45	19.1
รวม	235	100.0
<u>เงินล่วงเวลา</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	140	59.6
5,001 – 10,000 บาท	13	5.5
10,001 – 15,000 บาท	4	1.7
15,001 – 20,000 บาท	2	0.9
มากกว่า 20,001 บาท	0	0.0
ไม่มี	76	32.3
รวม	235	100.0
<u>รายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ๆ</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	121	51.5
5,001 – 10,000 บาท	13	5.5
10,001 – 15,000 บาท	5	2.1
15,001 – 20,000 บาท	4	1.7
มากกว่า 20,001 บาท	5	2.1
ไม่มี	87	37.0
รวม	235	100.0
<u>รายได้อื่น ๆ</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	127	54.0
5,001 – 10,000 บาท	11	4.7
10,001 – 15,000 บาท	3	1.3

ตาราง 7 (ต่อ)

โครงสร้างรายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
15,001 – 20,000 บาท	0	0.0
มากกว่า 20,001 บาท	4	1.7
ไม่มี	90	38.3
รวม	235	100.0

จากตาราง 7 ผลการศึกษาด้านโครงสร้างด้านรายได้ของลูกจ้างประจำในเรื่องเงินเดือนพบว่า โดยส่วนใหญ่จะมีเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,001 -10,000 บาทมากที่สุด รองลงมาอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท และในช่วง 10,001-15,000 บาท ตามลำดับและเมื่อรวมกลุ่มที่มีเงินเดือนในสามกลุ่มดังกล่าวพบว่า มีค่าถึงร้อยละ 75 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วนในเรื่องเงินล่วงเวลานั้น โดยส่วนใหญ่จะได้เงินล่วงเวลาน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.6 สำหรับรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ส่วนใหญ่จะได้รับรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.5 นอกจากนี้ยังพบว่าประมาณร้อยละ 37 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น สำหรับหมวดแหล่งรายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น เช่น รายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ๆ และรายได้อื่น ๆ ลูกจ้างประจำของโรงงานช่างกลก็มีรายได้จากแหล่งรายได้เหล่านี้ต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่นกัน

2.2 ข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจในเรื่องโครงสร้างรายจ่าย

สำหรับโครงสร้างรายจ่ายนั้นจะพิจารณาในเรื่องรายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย รายจ่ายค่าอาหาร รายจ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน รายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิต รายจ่ายค่าสาธารณูปโภค รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย รายจ่ายในการเดินทาง รายจ่ายในการพักผ่อน ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงร้อยละของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างรายจ่ายจากกลุ่มตัวอย่าง

โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	170	72.3
5,001 – 10,000 บาท	39	16.6
10,001 – 15,000 บาท	12	5.1
15,001 – 20,000 บาท	8	3.4
มากกว่า 20,001 บาท	2	0.9
ไม่มี	4	1.7
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายค่าอาหาร</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	143	60.9
5,001 – 10,000 บาท	80	34.0
10,001 – 15,000 บาท	3	1.3
15,001 – 20,000 บาท	6	2.6
มากกว่า 20,001 บาท	0	0.0
ไม่มี	3	1.3
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	105	44.7
5,001 – 10,000 บาท	69	29.4
10,001 – 15,000 บาท	10	4.3
15,001 – 20,000 บาท	13	5.5
มากกว่า 20,001 บาท	3	1.3
ไม่มี	35	14.9
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิต</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	132	56.2
5,001 – 10,000 บาท	17	7.2

ตาราง 8 (ต่อ)

โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
10,001 – 15,000 บาท	5	2.1
15,001 – 20,000 บาท	4	1.7
มากกว่า 20,001 บาท	2	0.9
ไม่มี	75	31.9
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายค่าสาธารณูปโภค</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	178	75.7
5,001 – 10,000 บาท	35	14.9
10,001 – 15,000 บาท	5	2.1
15,001 – 20,000 บาท	7	3.0
มากกว่า 20,001 บาท	1	0.4
ไม่มี	9	3.8
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	211	89.3
5,001 – 10,000 บาท	8	3.4
10,001 – 15,000 บาท	0	0.0
15,001 – 20,000 บาท	2	0.9
มากกว่า 20,001 บาท	1	0.4
ไม่มี	13	5.5
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	171	72.8
5,001 – 10,000 บาท	34	14.5
10,001 – 15,000 บาท	3	1.3
15,001 – 20,000 บาท	4	1.7
มากกว่า 20,001 บาท	1	0.4

ตาราง 8 (ต่อ)

โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	22	9.4
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายในการเดินทาง</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	188	80.0
5,001 – 10,000 บาท	34	14.5
10,001 – 15,000 บาท	1	0.4
15,001 – 20,000 บาท	3	1.3
มากกว่า 20,001 บาท	1	0.4
ไม่มี	8	3.4
รวม	235	100.0
<u>รายจ่ายในการพักผ่อน</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	195	83.0
5,001 – 10,000 บาท	19	8.1
10,001 – 15,000 บาท	4	1.7
15,001 – 20,000 บาท	4	1.7
มากกว่า 20,001 บาท	0	0.0
ไม่มี	13	5.5
รวม	235	100.0

จากตาราง 8 นอกเหนือจากโครงสร้างรายจ่ายใน 9 ประเภทที่สอบถามพบว่ารายจ่ายที่ลูกจ้างประจำจ่ายต่อเดือน จะอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาททั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกันกับโครงสร้างรายได้ที่จะกระจายตัวอยู่ในกลุ่มในช่วงรายได้ตั้งแต่ 5,001 ถึงมากกว่า 20,001 บาท เพราะรายจ่ายใน 9 รายการรวมกัน หากตกอยู่ในช่วงอื่นจะทำให้มีรายการเกินกว่ารายได้ที่ได้รับซึ่งเป็นไปไม่ได้ และหากพิจารณาค่าร้อยละของรายจ่ายในรายการต่าง ๆ ในช่วงที่น้อยกว่า 5,000 บาท แล้วพบว่ารายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา จะมีค่าสูงสุดถึงร้อยละ 89.3 เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในช่วงอื่น ๆ รองลงมาคือรายจ่ายในการพักผ่อน รายจ่ายในการเดินทางรายจ่ายค่าสาธารณูปโภค รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย รายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย รายจ่ายค่าอาหาร รายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตและ รายจ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลานตามลำดับ

อนึ่งหากพิจารณารายจ่ายด้านภาษีสังคมและศาสนานั้นเป็นรายจ่ายที่ผู้ทำงาน ยากจะหลีกเลี่ยง โดยที่ผู้ร่วมงานมักจะถูกเชิญไป เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ และงานเลี้ยงต่าง ๆ เป็นต้น

2.3 ข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจในเรื่องโครงสร้างหนี้สิน

สำหรับโครงสร้างหนี้สินนั้นจะพิจารณาในเรื่อง หนี้ที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ หนี้ที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร หนี้สินบัตรเครดิต หนี้สินที่กู้ยืมเงินนอกระบบ หนี้สินอื่น ๆ ดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงร้อยละของปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านโครงสร้างหนี้สินจากกลุ่มตัวอย่าง

โครงสร้างหนี้สินต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
<u>หนี้ที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์</u>		
ไม่มีหนี้สิน	61	26.0
น้อยกว่า 5,000 บาท	58	24.7
5,001 – 10,000 บาท	45	19.1
10,001 – 15,000 บาท	19	8.1
15,001 - 20,000 บาท	5	2.1
มากกว่า 20,001 บาท	47	20.0
รวม	235	100.0
<u>หนี้ที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร</u>		
ไม่มีหนี้สิน	112	47.7
น้อยกว่า 5,000 บาท	48	20.4
5,001 – 10,000 บาท	17	7.2
10,001 – 15,000 บาท	7	3.0
15,001 - 20,000 บาท	7	3.0
มากกว่า 20,001 บาท	44	18.7
รวม	235	100.0
<u>หนี้สินบัตรเครดิต</u>		
ไม่มีหนี้สิน	150	63.8

ตาราง 9 (ต่อ)

โครงสร้างหนี้สินต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	41	17.4
5,001 – 10,000 บาท	11	4.7
10,001 – 15,000 บาท	2	0.9
15,001 - 20,000 บาท	9	3.8
มากกว่า 20,001 บาท	22	9.4
รวม	235	100.0
<u>หนี้สินที่กักเงินนอกระบบ</u>		
ไม่มีหนี้สิน	162	68.9
น้อยกว่า 5,000 บาท	27	11.5
5,001 – 10,000 บาท	13	5.5
10,001 – 15,000 บาท	6	2.6
15,001 - 20,000 บาท	5	2.1
มากกว่า 20,001 บาท	22	9.4
รวม	235	100.0
<u>หนี้สินอื่นๆ</u>		
ไม่มีหนี้สิน	155	66.0
น้อยกว่า 5,000 บาท	37	15.7
5,001 – 10,000 บาท	8	3.4
10,001 – 15,000 บาท	3	1.3
15,001 - 20,000 บาท	3	1.3
มากกว่า 20,001 บาท	29	12.3
รวม	235	100.0

จากตาราง 9 ผลศึกษาด้านโครงสร้างหนี้สินของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 26.0 รองลงมา มีหนี้สินอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.7 และมีหนี้สินอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.1 ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างหนี้สินที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร ลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 47.4 ถัดมามีหนี้สินมากกว่า 20,001 บาท ร้อยละ 18.7 มีหนี้สินที่กู้ยืมจากธนาคารน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 20.4 ตามลำดับและลูกจ้างประจำส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินกับบัตรเครดิตคิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.4

สำหรับหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบ ลูกจ้างส่วนมากไม่มีหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบคิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.5 และมีหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบมากกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

ส่วนโครงสร้างหนี้สินในหมวด หนี้สินอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.7 และมีหนี้สินอื่น ๆ มากกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ

ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษาลูกจ้างส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินกับบัตรเครดิต หนี้สินกู้ยืมนอกระบบ รวมถึงหนี้สินประเภทอื่น ๆ ส่วนใหญ่โครงสร้างหนี้สินของลูกจ้างประจำที่ทำการกู้ยืมเงิน ส่วนมากมักเป็นการกู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน อย่างเช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคาร เป็นต้น ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่มีหนี้สินกับสถาบันการเงินดังกล่าวอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาท และมากกว่า 20,001 บาท โดยหนี้สินที่ลูกจ้างประจำจะก่อหนี้ได้มาน้อยเพียงได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการชำระหนี้เป็นหลัก

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการออม

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการออมจะเป็นการศึกษาในเรื่อง ระดับการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม ของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงร้อยละของข้อมูลพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	จำนวน	ร้อยละ
<u>เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน</u>		
น้อยกว่า 5,000 บาท	135	57.5
5,001 – 10,000 บาท	52	22.1
10,001 - 15,000 บาท	25	10.6
15,001 - 20,000 บาท	14	6.0

ตาราง 10 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 20,001 บาท	9	3.8
รวม	235	100.0
<u>การออมกับสถาบันการเงิน</u>		
เงินฝากกับธนาคาร	87	37.0
เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์	106	45.1
กรมธรรม์ประกันชีวิต	12	5.1
ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม	10	4.3
ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์	7	3.0
ซื้อพันธบัตรรัฐบาล	8	3.4
อื่น ๆ	5	2.1
รวม	235	100.0
<u>การออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน</u>		
เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	161	68.5
การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	25	10.6
การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	32	13.6
อื่น ๆ	17	7.2
รวม	235	100.0
<u>วัตถุประสงค์ในการออม</u>		
เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	89	37.9
เพื่อการท่องเที่ยว	13	5.5
เพื่อการศึกษา	17	7.2
เพื่อซื้อทรัพย์สิน	10	4.3
เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม	15	6.4
เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพส่วนตัว	12	5.1
เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจากราชการแล้ว	71	30.2
อื่น ๆ	8	3.4
รวม	235	100.0

จากตาราง 10 ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมการออม ลูกจ้างประจำที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ มีระดับเงินออมต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา มีระดับเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,001-10,000 บาท โดยรูปแบบการออมเงินกับสถาบันการเงิน ลูกจ้างประจำเลือกออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด ถึงร้อยละ 45.1 รองลงมาคือ การออมกับธนาคารถึงร้อยละ 37.0 ส่วนการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน การเก็บเงินสดไว้กับตัวเป็นสิ่งที่ลูกจ้างประจำเลือกมากที่สุดถึงร้อยละ 68.5 รองลงมา การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาและไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมายรวมกันถึงร้อยละ 24.2

สำหรับวัตถุประสงค์ในการออม ลูกจ้างมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อ ยามเจ็บป่วย และเพื่อนำไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณ มากที่สุดเป็นจำนวนร้อยละ 37.9 และ 30.2 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคม และ เศรษฐกิจ

การทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางวิจัยได้ดังนี้

- H_0 : ปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม
- H_1 : ปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

1. พฤติกรรมการออมกับเพศ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	เพศ		χ^2	df	P
	ชาย	หญิง			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	87 (58.0%)	48 (56.5%)	0.152	2	0.927
2. 5,001-10,000 บาท	32 (21.3%)	20 (23.5%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	31 (20.7%)	17 (20.0%)			
รวม	150 (100.0%)	85 (100.0%)			

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	ชาย	หญิง	χ^2	df	P
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	61 (40.7%)	26 (30.6%)	3.551	3	0.314
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	66 (44.0%)	40 (47.1%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ					
กองทุนรวม	11 (7.3%)	11 (12.9%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/					
อื่น ๆ	12 (8.0%)	8 (9.4%)			
รวม	150 (100.0%)	85 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	104 (69.3%)	57 (67.1%)	3.261	2	0.196
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	19 (12.7%)	6 (7.1%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/					
อื่น ๆ	27 (18.0%)	22 (25.9%)			
รวม	150 (100.0%)	85 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	53 (35.3%)	36 (42.4%)	4.738	3	0.192
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อทรัพย์สิน	30 (20.0%)	10 (11.8%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน					
ประกอบอาชีพส่วนตัว	20 (13.3%)	7 (8.2%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก					
ราชการแล้ว/อื่น ๆ	47 (31.3%)	32 (37.6%)			
รวม	150 (100.0%)	85 (100.0%)			

จากตาราง 11 ผลการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการออมในเรื่องระดับการออม รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน และไม่ผ่านสถาบันการเงิน ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการออมเงินพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ ซึ่งหากพิจารณาจากค่า P จะพบว่ามีค่าสูงกว่าค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95

2. พฤติกรรมการออมกับอายุ

ตาราง 12 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	อายุ (คน)		χ^2	df	P
	21-40 ปี	41-60 ปี			
ระดับการออม					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	61 (67.0%)	74 (51.4%)	5.643	2	0.060
2. 5,001-10,000 บาท	15 (16.5%)	37 (25.7%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	15 (16.5%)	33 (22.9%)			
รวม	91 (100.0%)	144 (100.0%)			
รูปแบบการออม					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	34 (37.4%)	53 (36.8%)	0.849	3	0.838
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	43 (47.3%)	63 (43.8%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ กองทุนรวม	8 (8.8%)	14 (9.7%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ อื่น ๆ	6 (6.6%)	14 (9.7%)			
รวม	91 (100.0%)	144 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	63 (69.2%)	98 (68.1%)	0.110	2	0.946
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	10 (11.0%)	15 (10.4%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/ อื่น ๆ	18 (19.8%)	31 (21.5%)			
รวม	91 (100.0%)	144 (100.0%)			
วัตถุประสงค์ในการออมเงิน					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	37 (40.7%)	52 (36.1%)	1.066	3	0.785
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อทรัพย์สิน	16 (17.6%)	24 (16.7%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน					

ตาราง 12 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	21-40 ปี	41-60 ปี	χ^2	df	P
ประกอบอาชีพส่วนตัว	11 (12.1%)	16 (11.1%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก ราชการแล้ว/อื่น ๆ	27 (29.7%)	52 (36.1%)			
รวม	91 (100.0%)	144 (100.0%)			

จากตาราง 12 ผลการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการออมในเรื่องระดับการออม รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน และไม่ผ่านสถาบันการเงิน ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการออมเงินพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ ซึ่งหากพิจารณาจากค่า P จะพบว่ามีค่าสูงกว่าค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95

3.พฤติกรรมการออมกับสถานภาพการสมรส

ตาราง 13 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	สถานภาพ (คน)		χ^2	df	P
	โสด/สมรส	ม้าย/แยกกันอยู่			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	127 (58.3%)	8 (47.1%)	2.494	2	0.314
2. 5,001-10,000 บาท	49 (22.5%)	3 (17.6%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	42 (19.3%)	6 (35.3%)			
รวม	218 (100.0%)	17 (100.0%)			
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	79 (36.2%)	8 (47.1%)	4.023	3	0.254
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	97 (44.5%)	9 (52.9%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ กองทุนรวม	22 (10.1%)	0 (0.0%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/					

ตาราง 13 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	โสด/สมรส	ม่าย/แยกกันอยู่	χ^2	df	P
อื่น ๆ	20 (9.2%)	0 (0.0%)			
รวม	218 (100.0%)	17 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	152 (69.7%)	9 (52.9%)	4.669	2	0.103
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	24 (11.0%)	1 (5.9%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/อื่น ๆ	42 (19.3%)	7 (41.2%)			
รวม	218 (100.0%)	17 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	82 (37.6%)	7 (41.2%)	2.474	3	0.505
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อทรัพย์สิน	37 (17.0%)	3 (17.6%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพส่วนตัว	27 (12.4%)	0 (0.0%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจากราชการแล้ว/อื่น ๆ	72 (33.0%)	7 (41.2%)			
รวม	218 (100.0%)	17 (100.0%)			

จากตาราง 13 ผลการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการออมในเรื่องระดับการออม รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน และไม่ผ่านสถาบันการเงิน ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการออมเงินพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับสถานภาพการสมรส ซึ่งหากพิจารณาจากค่า P จะพบว่ามีค่าสูงกว่าค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95

4.พฤติกรรมการออมกับระดับการศึกษา

ตาราง 14 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	ระดับการศึกษา (คน)		χ^2	df	P
	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี-สูงกว่า ป.โท			
ระดับการออม					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	111 (57.2%)	24 (58.5%)	0.398	2	0.819
2. 5,001-10,000 บาท	42 (21.6%)	10 (24.4%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	41 (21.1%)	7 (17.1%)			
รวม	194 (100.0%)	41 (100.0%)			
รูปแบบการออม					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	72 (37.1%)	15 (36.6%)	0.528	3	0.919
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	88 (45.4%)	18 (43.9%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม	17 (8.8%)	5 (12.2%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ อื่น ๆ	17 (8.8%)	3 (7.3%)			
รวม	194 (100.0%)	41 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	131 (67.5%)	30 (73.2%)	1.191	2	0.551
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	20 (10.3%)	5 (12.2%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/อื่น ๆ	43 (22.2%)	6 (14.6%)			
รวม	194 (100.0%)	41 (100.0%)			
วัตถุประสงค์ในการออมเงิน					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	77 (39.7%)	12 (29.3%)	6.455	3	0.091
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อ					

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี-สูงกว่า ป.โท	χ^2	df	P
ทรัพย์สิน	28 (14.4%)	12 (29.3%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน					
ประกอบอาชีพส่วนตัว	21 (10.8%)	6 (14.6%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก					
ราชการแล้ว/อื่น ๆ	68 (35.1%)	11 (26.8%)			
รวม	194 (100.0%)	41 (100.0%)			

จากตาราง 14 ผลการทดสอบพบว่า พฤติกรรมการออมในเรื่องระดับการออม รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน และไม่ผ่านสถาบันการเงิน ตลอดจนวัตถุประสงค์ในการออมเงินพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ซึ่งหากพิจารณาจากค่า P จะพบว่ามีค่าสูงกว่าค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95

5. พฤติกรรมการออมกับอายุราชการ

ตาราง 15 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	อายุราชการ (คน)		χ^2	df	P
	ต่ำกว่า 10 ปี	11-มากกว่า30ปี			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	48 (68.6%)	87 (52.7%)	5.513	2	0.064
2. 5,001-10,000 บาท	13 (18.6%)	39 (23.6%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	9 (12.9%)	39 (23.6%)			
รวม	70 (100.0%)	165 (100.0%)			
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	24 (34.3%)	63 (38.2%)	0.729	3	0.866
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	34 (48.6%)	72 (43.6%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ					

ตาราง 15 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	ต่ำกว่า 10 ปี	11-มากกว่า30ปี	χ^2	df	P
กองทุนรวม	7 (10.0%)	15 (9.1%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตร					
รัฐบาล/ อื่น ๆ	5 (7.1%)	15 (9.1%)			
รวม	70 (100.0%)	165 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	40 (57.1%)	121 (73.3%)	8.342*	2	0.015
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	13 (18.6%)	12 (7.3%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตาม					
กฎหมาย/อื่น ๆ	17 (24.3%)	32 (19.4%)			
รวม	70 (100.0%)	165 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา	29 (41.4%)	60 (36.4%)	1.054	3	0.788
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อ					
ทรัพย์สิน	13 (18.6%)	27 (16.4%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน					
ประกอบอาชีพส่วนตัว	7 (10.0%)	20 (12.1%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก					
ราชการแล้ว/อื่น ๆ	21 (30.0%)	58 (35.2%)			
รวม	70 (100.0%)	165 (100.0%)			

จากตาราง 15 ผลการทดสอบพบว่าพฤติกรรมการออม ในด้านระดับการออม รูปแบบการออม โดยผ่านสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์การออมเงิน พบว่า ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินที่มีความสัมพันธ์กับอายุ ราชการ ส่วนพฤติกรรมในด้านระดับการออมและวัตถุประสงค์การออมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับอายุ ราชการ

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำ
กองโรงงานช่างกล สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางวิจัยได้ดังนี้

H_0 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจอันได้แก่ โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สิน ไม่มี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

H_1 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจอันได้แก่ โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สินมี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

1. พฤติกรรมการออมกับโครงสร้างรายได้ต่อเดือน

ตาราง 16 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างรายได้กับพฤติกรรมการออมจากกลุ่ม
ตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	โครงสร้างรายได้ (คน)		χ^2	df	P
	น้อยกว่า 5,000- 10,000 บาท	10,001- มากกว่า 20,001 บาท			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	83 (61.0%)	52 (52.5%)	3.778	2	0.151
2. 5,001-10,000 บาท	24 (17.6%)	28 (28.3%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	29 (21.3%)	19 (19.2%)			
รวม	136 (100.0%)	99 (100.0%)			
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	48 (35.3%)	39 (39.4%)	8.071*	3	0.045
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	62 (45.6%)	44 (44.4%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ กองทุนรวม	18 (13.2%)	4 (4.0%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ อื่น ๆ	8 (5.9%)	12 (12.1%)			
รวม	136 (100.0%)	99 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	89 (65.4%)	72 (72.7%)	2.525	2	0.283

ตาราง 16 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	น้อยกว่า 5,000- 10,000 บาท	10,001- มากกว่า 20,001 บาท	χ^2	df	P
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	18 (13.2%)	7 (7.1%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/อื่น ๆ	29 (21.3%)	20 (20.2%)			
รวม	136 (100.0%)	99 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	50 (36.8%)	39 (39.4%)	3.571	3	0.312
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อทรัพย์สิน	20 (14.7%)	20 (20.2%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพส่วนตัว	14 (10.3%)	13 (13.1%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจากราชการแล้ว/อื่น ๆ	52 (38.2%)	27 (27.3%)			
รวม	136 (100.0%)	99 (100.0%)			

จากตาราง 16 ผลการทดสอบพบว่าพฤติกรรมการออมในด้านระดับการออม รูปแบบการออม โดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน รวมถึงวัตถุประสงค์การออมเงิน พบว่ารูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างรายได้ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ส่วนระดับการออม รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินและวัตถุประสงค์ของการออม ไม่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างรายได้

2. พฤติกรรมการออมกับโครงสร้างรายจ่าย

ตาราง 17 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างรายจ่ายกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	โครงสร้างรายจ่าย (คน)		χ^2	df	P
	น้อยกว่า 5,000-10,000 บาท	10,001-มากกว่า 20,001 บาท			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	130 (58.0%)	5 (45.5%)	0.692	2	0.762
2. 5,001-10,000 บาท	49 (21.9%)	3 (27.3%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	45 (20.1%)	3 (27.3%)			
รวม	224 (100.0%)	11 (100.0%)			
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					
1. เงินฝากกับธนาคาร	84 (37.5%)	3 (27.3%)	2.260	3	0.539
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	99 (44.2%)	7 (63.6%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม	22 (9.8%)	0 (0.0%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ อื่น ๆ	19 (8.5%)	1 (9.1%)			
รวม	224 (100.0%)	11 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	156 (69.6%)	5 (45.5%)	4.272	2	0.103
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	24 (10.7%)	1 (9.1%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย/อื่น ๆ	44 (19.6%)	5 (45.5%)			
รวม	224 (100.0%)	11 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย	85 (37.9%)	4 (36.4%)	0.915	3	0.824

ตาราง 17 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	น้อยกว่า 5,000- 10,000 บาท	10,001-มากกว่า 20,001 บาท	χ^2	df	P
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อ ทรัพย์สิน	37 (16.5%)	3 (27.3%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน ประกอบอาชีพส่วนตัว	26 (11.6%)	1 (9.1%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก ราชการแล้ว/อื่น ๆ	76 (33.9%)	3 (27.3%)			
รวม	224 (100.0%)	11 (100.0%)			

จากตาราง 17 ผลการทดสอบพบว่าในด้านระดับการออม รูปแบบการออมโดยผ่านสถาบันการเงินรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์การออมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างรายจ่าย ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

3. พฤติกรรมการออมกับโครงสร้างหนี้สิน

ตาราง 18 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างหนี้สินกับพฤติกรรมการออมจากกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการออม	โครงสร้างหนี้สิน (คน)		χ^2	df	P
	ไม่มีหนี้สิน -	5,000-มากกว่า			
	น้อยกว่า 5,000	20,001			
<u>ระดับการออม</u>					
1. น้อยกว่า 5,000 บาท	115 (59.9%)	20 (46.5%)	4.923	2	0.085
2. 5,001-10,000 บาท	43 (22.4%)	9 (20.9%)			
3. 10,001-มากกว่า 20,001 บาท	34 (17.7%)	14 (32.6%)			
รวม	192 (100.0%)	43 (100.0%)			
<u>รูปแบบการออม</u>					
1) การออมกับสถาบันการเงิน					

ตาราง 18 (ต่อ)

พฤติกรรมการออม	ไม่มีหนี้สิน - น้อยกว่า 5,000	5,000-มากกว่า 20,001	χ^2	df	P
1. เงินฝากกับธนาคาร	72 (37.5%)	15 (34.9%)	1.414	3	0.718
2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กทม.	84 (43.8%)	22 (51.2%)			
3. กรมธรรม์ประกันชีวิต/ซื้อหน่วยลงทุนของ กองทุนรวม	18 (9.4%)	4 (9.3%)			
4. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์/ซื้อพันธบัตร รัฐบาล/ อื่น ๆ	18 (9.4%)	2 (4.7%)			
รวม	192 (100.0%)	43 (100.0%)			
2) การออมไม่ผ่านสถาบันการเงิน					
1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว	135 (70.3%)	26 (60.5%)	1.802	2	0.406
2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย	20 (10.4%)	5 (11.6%)			
3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตาม กฎหมาย/อื่น ๆ	37 (19.3%)	12 (27.9%)			
รวม	192 (100.0%)	43 (100.0%)			
<u>วัตถุประสงค์ในการออมเงิน</u>					
1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา	72 (37.5%)	17 (39.5%)	1.811	3	0.613
2. เพื่อการท่องเที่ยว/เพื่อการศึกษา/เพื่อซื้อ ทรัพย์สิน	34 (17.7%)	6 (14.0%)			
3. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม/เพื่อเป็นทุน ประกอบอาชีพส่วนตัว	24 (12.5%)	3 (7.0%)			
4. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจาก ราชการแล้ว/อื่น ๆ	62 (32.3%)	17 (39.5%)			
รวม	192 (100.0%)	43 (100.0%)			

จากตาราง 18 ผลการทดสอบพบว่าในด้าน ระดับการออม รูปแบบการออมโดยผ่านสถาบันการเงินรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน และวัตถุประสงค์การออมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างหนี้สิน ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. โดยการศึกษาผ่านโครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน และโครงสร้างหนี้ต่อเดือน รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. จากเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และหนี้สินต่อเดือน เพื่อให้ได้นำข้อมูลไปสู่การกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมให้มีรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. และยังเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. นำไปใช้ในการบริหารระบบเงินเดือนและสวัสดิการรวมทั้งเพื่อประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาถึงพฤติกรรมการออมต่าง ๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม ของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร กับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ และสถาบันการเงินในการกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมเพื่อให้มีรูปแบบการออมที่เหมาะสมสอดคล้องกับลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กทม. และนอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารของ กทม. ในการนำไปใช้บริหารระบบเงินเดือน สวัสดิการ ตลอดจนกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล ดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างของประจำกองโรงงานช่างกล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง ที่ปฏิบัติงาน ในปีงบประมาณ 2550 (1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2550) จำนวน 600 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 49) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แต่เนื่องจากจำนวนประชากรในตารางไม่ตรงกับประชากรลูกประจำของกองโรงงานช่างกล ผู้วิจัยจึงได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 61) โดยเทียบสัดส่วน 1: 2.55 จากจำนวน ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการคือ ลูกจ้างประจำ จำนวน 235 คนจากจำนวนประชากรทั้งหมด 600 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละฝ่ายงาน

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) ของผู้วิจัยโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ได้กำหนดจำนวนไว้จากฝ่ายงานต่างๆ

ตาราง 1 จำนวนอัตรากำลังของลูกจ้างประจำ ตามสายงานบังคับบัญชา ของกองโรงงานช่างกล

ฝ่ายงาน	งาน	ฝ่าย	ฝ่ายควบคุม	ฝ่ายซ่อม	ฝ่าย	ยอดรวม
	ธุรการ	การเงิน	การซ่อม	บำรุง	วิศวกรรม	
ลูกจ้างประจำ	47	67	40	279	167	600
สัดส่วน 1:2.55	19	27	17	110	62	235

ที่มา: โครงสร้างตำแหน่งของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องปัจจัยทางสังคม อันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และอายุราชการโดยเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ โครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน โครงสร้างหนี้สินต่อเดือนโดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ในด้านระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมโดยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างคือ ลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานครโดยจะเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2550-31 สิงหาคม 2550

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
 2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า
 3. การประมวลผลข้อมูล ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วได้นำมาบันทึกเข้าไฟล์ เพื่อทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปรแล้วคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)
 4. การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้
 - 4.1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา ของลูกจ้างประจำและอายุราชการ คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
 - 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ โครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน และโครงสร้างหนี้สินต่อเดือนของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
 - 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ในด้านการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
 - 4.4 เปรียบเทียบการออมพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ของลูกจ้างประจำและอายุราชการ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือน
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน โดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ และ ร้อยละ ส่วนการทดสอบสมมติฐานด้านสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ Chi-Square ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครสรุปได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางสังคม จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่เป็นเพศชายถึงร้อยละ 63.8 และเมื่อพิจารณาในเรื่องอายุพบว่ามีความอยู่ในช่วง 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมาผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี และช่วงอายุ 31-40 ปี ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาทั้งสามกลุ่มพบว่ารวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 87.2 ส่วนในเรื่องสถานภาพการสมรสนั้น ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมา คือ ผู้ที่เป็นโสด ถึงร้อยละ 25.5 ส่วนที่เหลือ คือพวกที่เป็นหม้ายและหย่าร้างเพียง ร้อยละ 7.2 นอกจากนี้หากพิจารณาในเรื่องระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ถึงร้อยละ 82.6 ส่วนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีเพียงร้อยละ 17.4 เท่านั้น(พิจารณา ตาราง 19 ประกอบ

ตาราง 19 แสดงร้อยละของปัจจัยทางสังคมจากกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
<u>1) เพศ</u>		
ชาย	150	63.8
หญิง	85	36.2
รวม	235	100.0
<u>2) อายุ</u>		
21-30 ปี	30	12.8
31-40 ปี	61	26.0
41-50 ปี	80	34.0
51-60 ปี	64	27.2
รวม	235	100.0
<u>3) สถานภาพ</u>		
โสด	60	25.5
สมรส	158	67.2
ม้าย	8	3.4
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	9	3.8

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	235	100.0
<u>4) ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	194	82.6
ปริญญาตรี	40	17.0
ปริญญาโท	1	0.4
สูงกว่าปริญญาโท	0	0.0
รวม	235	100.0
<u>5) อายุราชการ</u>		
ต่ำกว่า 10 ปี	70	29.8
11-20 ปี	72	30.6
21-30 ปี	75	31.9
มากกว่า 30 ปี	18	7.7
รวม	235	100.0

1.2 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาด้านโครงสร้างด้านรายได้ของลูกจ้างประจำในเรื่องเงินเดือนพบว่าโดยส่วนใหญ่จะมีเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,001 -10,000 บาทมากที่สุด รองลงมาอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท และในช่วง 10,001-15,000 บาท ตามลำดับและเมื่อรวมกลุ่มที่มีเงินเดือนในสามกลุ่มดังกล่าวพบว่า มีค่าถึงร้อยละ 75 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วนในเรื่องเงินล่วงเวลานั้น โดยส่วนใหญ่จะได้เงินล่วงเวลาน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.6 สำหรับรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น ส่วนใหญ่จะได้รับรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.5 นอกจากนี้ยังพบว่าประมาณร้อยละ 37 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่น พิจารณา ตาราง 20 ประกอบ

ตาราง 20 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างด้านรายได้

ช่วงรายได้ โครงสร้าง	ไม่มี รายได้	น้อยกว่า 5,000	5,001- 10,000	10,001- 15,000	15,001- 20,000	มากกว่า 20,001	รวม
เงินเดือน	-	4.3%	29.4%	22.1%	25.1%	19.1%	100%
เงินล่วงเวลา	32.2%	59.6%	5.5%	1.7%	0.9%	0.0%	100%
ประกอบอาชีพอื่น	37.0%	51.5%	5.5%	2.1%	1.7%	2.1%	100%
รายได้อื่น ๆ	-	54.0%	4.7%	1.3%	0.0%	1.7%	100%

1.3 ผลศึกษาด้านโครงสร้างรายจ่ายของลูกจ้างประจำของกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร พบว่ารายการด้านรายจ่ายในด้าน ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย รายจ่ายค่าสาธารณูปโภค รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย รายจ่ายในการเดินทาง และรายจ่ายในการพักผ่อน โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่มีค่าเกินกว่าร้อยละ 70 ขึ้นไปนั้น จะมีค่าใช้จ่ายในรายการต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้น น้อยกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน ส่วนใหญ่รายจ่ายค่าอาหารร้อยละ 60.9 จะมีรายจ่ายน้อยกว่า 5,000 บาท รองลงมาคือ อยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.0 นอกจากนี้รายจ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลานโดยส่วนใหญ่มีค่าน้อยกว่า 5,000 บาท เช่นกัน รองลงมาอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.4 สำหรับรายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตนั้นโดยส่วนจะมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่า 5,000 บาท เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมา คือ จะมีรายจ่ายอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.5 พิจารณา ตาราง 21 ประกอบ

ตาราง 21 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างรายจ่าย

ช่วงรายจ่าย โครงสร้าง	ไม่มี รายจ่าย	น้อยกว่า 5,000	5,001- 10,000	10,001- 15,000	15,001- 20,000	มากกว่า 20,001	รวม
รายจ่ายค่าเสื้อผ้าและ เครื่องแต่งกาย	1.7%	72.3%	16.6%	5.1%	3.4%	0.9%	100%
รายจ่ายค่าอาหาร	1.3%	60.9%	34.0%	1.3%	2.6%	0.0%	100%
รายจ่ายเพื่อการศึกษา ของบุตรหลาน	14.9%	44.7%	29.4%	4.3%	5.5%	1.3%	100%
รายจ่ายเบี้ยประกันชีวิต	31.9%	56.2%	7.2%	2.1%	1.7%	0.9%	100%
รายจ่ายค่า สาธารณูปโภค	3.8%	75.7%	14.9%	2.1%	3.0%	0.4%	100%
รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา	5.5%	89.4%	3.4%	0.0%	0.9%	0.4%	100%
รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย	9.4%	72.8%	14.5%	1.3%	1.7%	0.4%	100%
รายจ่ายค่าเดินทาง	3.4%	80.0%	14.5%	0.4%	1.3%	0.4%	100%
รายจ่ายในการพักผ่อน	5.5%	83.0%	8.1%	1.7%	1.7%	0.0%	100%

1.4 ผลศึกษาด้านโครงสร้างหนี้สินของลูกค้าประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 26.0 รองลงมา มีหนี้สินอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.7 และมีหนี้สินอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.1 ตามลำดับ ด้านโครงสร้างหนี้สินที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร ลูกค้าส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 47.4 ถัดมา มีหนี้สินมากกว่า 20,001 บาท ร้อยละ 18.7 และมีหนี้สินที่กู้ยืมจากธนาคารน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 20.4 ตามลำดับ สำหรับหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบ ลูกค้าส่วนมากไม่มีหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบคิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.5 และมีหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืมนอกระบบมากกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.49 ตามลำดับ ส่วนโครงสร้างหนี้สินในหมวด หนี้สินอื่นๆ ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมามีหนี้สินน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.7 และมีหนี้สินอื่นๆมากกว่า 20,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ

ลูกค้าประจำส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษามีส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 60 ไม่มีหนี้สินกับบัตรเครดิต หนี้สินกู้ยืมนอกระบบ รวมถึงหนี้สินประเภทอื่น ๆ ส่วนใหญ่โครงสร้างหนี้สินของลูกค้าประจำที่ทำการกู้ยืม

เงินส่วนมากมักเป็นการกู้ยืมเงินผ่านสถาบันการเงิน อย่างเช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคาร เป็นต้น ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่มีหนี้สินกับสถาบันการเงินดังกล่าวอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาท และมากกว่า 20,001 บาท พิจารณา ตาราง 22 ประกอบ

ตาราง 22 ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านโครงสร้างหนี้สิน

โครงสร้าง \ ช่วงหนี้สิน	ไม่มีหนี้สิน	น้อยกว่า 5,000	5,001-10,000	10,001-15,000	15,001-20,000	มากกว่า 20,001	รวม
หนี้ที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์	26.0%	24.7%	19.1%	8.1%	2.1%	20.0%	100%
หนี้ที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร	47.7%	20.4%	7.2%	3.0%	3.0%	18.7%	100%
หนี้สินบัตรเครดิต	63.8%	17.4%	4.7%	0.9%	3.8%	9.4%	100%
หนี้ที่กู้ยืมเงินนอกระบบ	68.9%	11.5%	5.5%	2.6%	2.1%	9.4%	100%
หนี้สินอื่น ๆ	66.0%	15.7%	3.4%	1.3%	1.3%	12.3%	100%

2. ผลศึกษาถึงพฤติกรรมการออมต่าง ๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม ของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมการออม ลูกจ้างประจำที่ทำการศึกษาลูกจ้างส่วนใหญ่มีระดับเงินออมต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา มีระดับเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,001-10,000 บาท รูปแบบการออมเงินกับสถาบันการเงิน ลูกจ้างประจำเลือกออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด ถึงร้อยละ 45.1 ส่วนการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน การเก็บเงินสดไว้กับตัวเป็นสิ่งที่ลูกจ้างประจำเลือกมากที่สุด สำหรับวัตถุประสงค์ในการออม ลูกจ้างมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อ ยามเจ็บป่วย/ชรา และ เพื่อนำไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณ มากที่สุดเป็นจำนวนร้อยละ 37.9 และ 30.2 ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล
สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร กับปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ในการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจนั้นได้
ตั้งสมมติฐานในการทดสอบไว้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำ
กองโรงงานช่างกล สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางวิจัยได้ดังนี้

H_0 : ปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ
ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

H_1 : ปัจจัยทางสังคมอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ
มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

ตาราง 23 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคม

พฤติกรรมการออม \ ปัจจัยทางสังคม	เพศ	อายุ	สถานภาพ สมรส	ระดับ การศึกษา	อายุ ราชการ
1) ระดับการออม	NS	NS	NS	NS	NS
2) รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน	NS	NS	NS	NS	NS
3) รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน	NS	NS	NS	NS	*
4) วัตถุประสงค์การออม	NS	NS	NS	NS	NS

NS = Non Significant

* = Significant ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากตาราง 23 จะเห็นได้ว่าเมื่อทดสอบพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคมพบว่า พฤติกรรม
การออมในเรื่องรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินจะมีความสัมพันธ์กับอายุราชการเพียง
ประเด็นเดียว นอกนั้นพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางสังคมตัวอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับ
ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมลูกจ้างประจำ กองโรงงาน ช่างกล สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางวิจัยได้ดังนี้

H_0 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจอันได้แก่ โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สิน
ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

H_1 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจอันได้แก่ โครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย โครงสร้างหนี้สิน
มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

ตาราง 24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางสังคม พฤติกรรมการออม	โครงสร้างรายได้	โครงสร้างรายจ่าย	โครงสร้างหนี้สิน
1) ระดับการออม	NS	NS	NS
2) รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน	*	NS	NS
3) รูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน	NS	NS	NS
4) วัตถุประสงค์การออม	NS	NS	NS

NS = Non Significant

* = Significant ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากตาราง 24 จะเห็นได้ว่าเมื่อทดสอบพฤติกรรมการออมกับปัจจัยทางเศรษฐกิจพบว่า รูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงินมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างรายจ่ายและโครงสร้างหนี้สิน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การอภิปรายผล

ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่มีรายได้ไม่มากอยู่ในช่วงประมาณ 5,000-15,000 บาท ประกอบกับ ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษามีรายได้จากแหล่งอื่นๆนอกเหนือจากเงินเดือน รวมถึง ลูกจ้างประจำส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสน่าจะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ลูกจ้างประจำมีรายได้ที่จำกัด ในขณะที่มีภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับตัวเองและครอบครัวในระดับที่สูง เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลานทำให้ลูกจ้างประจำส่วนมากเหลือเงินสำหรับเก็บออมน้อยกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน สอดคล้องกับการศึกษาของหลายหน่วยงานเช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติที่เคยศึกษาความสามารถในการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานรัฐบาล

นอกจากลูกจ้างประจำที่ทำการศึกษามีระดับการศึกษาที่ไม่สูง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทำให้ลูกจ้างประจำมีรายได้ไม่มาก ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจที่มีภาวะค่าครองชีพสูงเช่นในปัจจุบัน ทำให้ลูกจ้างมีความสามารถในการออมน้อย บางรายมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย จึงต้องไปทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อให้พอเพียงในการดำเนินชีวิตสำหรับตัวเองและครอบครัว สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ลูกจ้างที่ขาดเงินเนื่องจากรายได้ไม่พอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนนิยมทำการไปกู้ยืมเงินมากที่สุดเนื่องจากความสะดวกเพราะอยู่ใกล้กับสถานที่ทำงานประกอบกับการกับขั้นตอนในการกู้ยืมใช้เวลาไม่นานนักจึงเป็นที่นิยมของลูกจ้างประจำ

ยิ่งกว่านั้นพบว่าลูกจ้างประจำที่ทำการศึกษาล้วนมากออมเงินโดยใช้รูปแบบการออมผ่านสถาบันการเงินมากที่สุด โดยที่สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ลูกจ้างนิยมใช้บริการในการออมเงินมากที่สุด เนื่องจากอาจมีความสะดวกสบายในการใช้บริการเพราะว่าอยู่ใกล้สถานที่ทำงาน ประกอบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงใจมากกว่าสถาบันการเงินอื่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ รวมถึงผลตอบแทนที่ได้รับในรูปของอัตราดอกเบี้ยจากสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่ต้องเสียภาษีเงินฝาก ทำให้มีลูกจ้างประจำบางส่วนนิยมเลือกออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ นอกจากฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ลูกจ้างประจำบางกลุ่มนิยมกู้เงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอื่น และขั้นตอนการกู้ยืมเงินก็ใช้เวลาไม่นานนัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

จากการศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล

1. ด้านอายุราชการกับรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินกับ ด้านรูปแบบการออม จากการวิจัยพบว่าลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล ที่มีอายุราชการนิยมเลือกรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงินโดยเลือกเก็บเงินสดเอาไว้ส่วนกับตัว ตรงนี้ ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ลูกจ้างประจำหันเข้ามาเลือกที่จะใช้รูปแบบการออมในระบบโดยผ่านสถาบันการเงินมากขึ้น มากกว่าเลือกที่จะเก็บเงินสดไว้กับตัวเอง ซึ่งทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยเงินฝาก ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการเก็บรักษาเพื่อป้องกันการสูญหาย สถาบันการเงินภาคเอกชนที่ต้องส่วนแบ่งทางการตลาดในกลุ่มลูกจ้างประจำซึ่งถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้สอดคล้องถึงความต้องการดังกล่าว โดยอาจจัดให้มีการส่งเสริมการขายที่จูงใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินของตนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านรูปแบบการออมดังที่กล่าวมาข้างต้น

2. ด้านโครงสร้างรายได้กับรูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน จากการวิจัยพบว่า ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกลที่ทำการศึกษามีความวิตกกังวลว่า หากมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก รวมถึงภาระการค้ำประกันหนี้สิน ของเพื่อนร่วมงานคนอื่น หากหนี้สินของตนเองหรือภาระค้ำประกันนี้ ของเพื่อนร่วมงานมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติได้ ทำให้ตัวเองไม่อยากเลือกรูปแบบการออมที่ผ่านสถาบันการเงิน เพราะเกรงว่า จะมีประวัติในการชำระหนี้ไม่ดีทำให้การทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินโดยเฉพาะการกู้ยืมเงินเป็นไปอย่างยากลำบาก ในกรณีที่ไม่สามารถชำระหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้นอกจากการถูกฟ้องร้องทวงหนี้แล้ว อาจถูกเพิกถอนให้พ้นจากสมาชิกภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นผลให้ สิทธิประโยชน์ต่างๆที่สหกรณ์จัดให้กับสมาชิกเป็นอันต้องสิ้นสุดลงด้วย ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่ง ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกลส่วนใหญ่นิยมเลือกใช้บริการกู้ยืมเงินควรเพิ่มทางเลือกในการค้ำประกันการกู้ยืมโดยจากเดิมที่เน้นตำแหน่งหน้าที่การงานมาเป็นการค้ำประกันโดยผ่านทรัพย์สินทางการเงินอื่น เช่น อสังหาริมทรัพย์ ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อให้ลูกจ้างลดความวิตกกังวลที่กล่าวมาแล้วในการที่จะออมเงินผ่านสถาบันการเงิน

3. ด้านวัตถุประสงค์ในการออม จากการวิจัยพบว่าลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกลส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจากราชการแล้ว นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ในการออมไว้ประกอบอาชีพส่วนตัวและหวังผลตอบแทน ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ควรพัฒนาการให้บริการ เพิ่มผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้มีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสม และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในการออมเงินของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล โดยเฉพาะลูกจ้างกลุ่มที่ไม่นิยมรูปแบบการออมเงินผ่านสถาบันการเงินให้หันมาใช้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์

4. ผู้บริหาร กทม.ควรจัดให้มีรูปแบบการออมภาคบังคับที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดและลูกจ้างร่วมกันสมทบในสัดส่วนที่เท่ากัน คล้ายกับข้าราชการส่วนกลางที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อเป็นเงินทุนอีกก้อนเพื่อเอาไว้ใช้ในยามเกษียณ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมกับสาเหตุที่สำคัญของโครงสร้างการมีหนี้สินและวิธีการลดหนี้สินของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง. (2546). ข้อมูลเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร
ฝ่ายควบคุมระบบการซ่อม. เอกสารอัดสำเนา 2547 กรุงเทพมหานคร สำนักงานการคลัง
กองโรงงานช่างกล .
- การสำรวจเศรษฐกิจสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2541 และการสำรวจการซ่อมของครัวเรือน
ของธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2543 และ 2536
- กรุงเทพมหานคร. (2550) ประวัติความเป็นมาและโครงสร้างองค์กร <http://www.bma.go.th/> สืบค้น
เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2550
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพเนรมิตการพิมพ์ .
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2550 :49), การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS กรุงเทพฯ
บริษัท วี. อินเตอร์ พรินท์, 2550 .
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ.โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี ทินกร “ ทฤษฎีการบริโภคมวลรวมและกรณีศึกษาของประเทศไทย ” วารสาร
เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน 2529 คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน้า 5 – 77
- ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยวิชาการธนาคารแห่งประเทศไทยสาขา (2537)
“ พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย ” รายงานเศรษฐกิจรายเดือน
ธนาคารแห่งประเทศไทย : 11- 34.
- วิไลลักษณ์ ไทยอุตสาห์ และ วลัยภรณ์ อัดตระนันท์. (2530). เศรษฐศาสตร์มหภาค
กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2522). เศรษฐศาสตร์สำหรับประเทศกำลังพัฒนา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศรีอร สมบูรณ์ทรัพย์. (2529) เศรษฐศาสตร์การพัฒนา. กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสไตร์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2544). รายงานการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือน
สามัญ พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ ฯ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

- สุจิตรา บัวโย. (2527) การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบทของประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา คูบ่อทอง. (2541). พฤติกรรมการออมหลังวิกฤตการทางเศรษฐกิจ. ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ถ่ายเอกสาร.
- โสภณ โรจน์ธำรง. (2528). พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- องอาจ รังสิโรตม์โกมล. (2543) พฤติกรรมการออมของผู้ใช้แรงงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปะกงเฟส 2. งานวิจัยเฉพาะเรื่อง ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุวัตร หรรวระณะ. (2540). ผลของอัตราดอกเบี้ยและรายได้ต่อการออมของภาคเอกชนในประเทศไทย.ภาคนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
- John Maynard, Keynes. (1936).the General Theory of Employment, interest and Money. London : Macmillan .
- Duesenberry, J.S 1959, *Income savings and the theory of Consumer Behavior*. Cambridge University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประวัติและความเป็นมาของของกองโรงงานช่างกล

กองโรงงานช่างกล เป็นส่วนราชการ สังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2508 มีพื้นที่ประมาณ 10,000 ตารางเมตร ให้บริการตรวจสอบสภาพ ออกแบบ คัดคำนวณ วิเคราะห์บำรุง รักษา ซ่อมแซม แก้ไข ปรับปรุง ดัดแปลง เกี่ยวกับการด้าน วิศวกรรมยานยนต์ เครื่องกลและวิศวกรรมทั่วไป รวมทั้งงานบริการประชาชนเกี่ยวกับสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม

กองโรงงานช่างกล มีการกำหนดหน้าที่ ภายในส่วนราชการ (ข้อมูลเบื้องต้นกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร 2546:3) ดังนี้

งานธุรการ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสารบรรณและธุรการทั่วไป งานการประชุม การเงินและงบประมาณ การบัญชีและพัสดุ การควบคุมดูแลสถานที่ ยานพาหนะและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายควบคุมระบบการซ่อม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับจ่ายยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องทุ่นแรง ตรวจสอบสภาพก่อนเข้าซ่อมและหลังซ่อมเสร็จ ประเมินราคายานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องทุ่นแรงที่ชำรุด จัดทำทะเบียนประวัติ และสถิติการซ่อม พิจารณากำหนดจำนวนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่นของยานพาหนะเครื่องจักรกล พิจารณายุบสภาพ ยานพาหนะที่หมดสภาพการใช้งาน จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิคใหม่ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายการเงิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมการรับ-จ่ายเงิน ทุกประเภท การจัดทำบัญชีรับ-จ่ายเงิน การใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน จัดซื้ออุปกรณ์และอะไหล่ การจ้างเหมาและควบคุมทรัพย์สิน ดูแลรักษาครุภัณฑ์ ควบคุมการใช้รถ การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น การเบิกจ่ายอะไหล่และพัสดุ ตรวจสอบดูแลและบำรุงรักษาเครื่องมือส่วนกลาง และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายซ่อมบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจซ่อมบำรุงรักษา ยานพาหนะ เครื่องทุ่นแรงทุกชนิดของกรุงเทพมหานคร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายวิศวกรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการออกแบบคำนวณผลิตชิ้นส่วนอะไหล่ เพื่อใช้ในการงานการปรับซ่อมเครื่องยนต์ การทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ การตรวจซ่อม ดัดแปลง แก้ไข ติดตั้ง บำรุง รักษาเครื่องยนต์ เครื่องทุ่นแรงต่างๆ การซ่อมสร้าง คัดคำนวณ ออกแบบ ประกอบติดตั้ง เกี่ยวกับการด้านโครงสร้าง ตัวถัง หัวแก๊ส กระบะบรรทุก ตัวถังอัดขยะและภาชนะรองรับมูลฝอย ออกแบบผลิตสร้าง ซ่อมดัดแปลงแก้ไขเกี่ยวกับการด้านชิ้นส่วนอุปกรณ์ และวัสดุตกแต่งที่ใช้กับ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องทุ่นแรง ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตรวจสอบสภาพ คำนวณ

รายการประมาณราคา และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (กรุงเทพมหานคร สำนักการคลัง กองโรงงานช่างกล ฝ่ายควบคุมระบบการซ่อม, เอกสารจัดสำเนา 2547)

จำนวนอัตรากำลังของลูกจ้างประจำ ตามสายงานบังคับบัญชา ของกองโรงงานช่างกล

ฝ่ายงาน	งาน ธุรการ	ฝ่าย การเงิน	ฝ่ายควบคุม การซ่อม	ฝ่ายซ่อม บำรุง	ฝ่าย วิศวกรรม	ยอดรวม
ข้าราชการ	10	29	7	14	11	71
ลูกจ้างประจำ	47	67	40	279	167	600
ลูกจ้างชั่วคราว	7	12	6	30	21	76
จำนวนรวมทั้งสิ้น						741

(ข้อมูลเบื้องต้น กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร 2546: 3)

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

พฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำของ
 กองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำรายงานวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำ
 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย และโครงสร้างหนี้สินของ
 ลูกค้าประจำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ลูกค้าประจำ ในระดับการออม รูปแบบการ
 ออม และวัตถุประสงค์ในการออม

คำตอบของท่านถือเป็นความลับ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้เพื่อไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น
 และจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติราชการของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอความกรุณาจากผู้ตอบ
 แบบสอบถามให้หาคำถามตอบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดียิ่ง
 มา ณ โอกาสนี้

นายพีรพล ชุนพรหม
 นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม
เรื่อง พฤติกรรมการออมเงินของลูกค้าประจำ กองโรงงานช่างกล
สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าคำตอบ และกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ตรงกับพฤติกรรมการออมของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. 21 – 30 ปี

☐ 3. 41 – 50 ปี

☐ 2. 31 – 40 ปี

☐ 4. 51 – 60 ปี

3. สถานภาพ

☐ 1. โสด

☐ 3. มีคู่

☐ 2. สมรส

☐ 4. แยกกันอยู่/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ 3. ปริญญาโท

☐ 2. ปริญญาตรี

☐ 4. สูงกว่าปริญญาโท

5. อายุราชการ

☐ 1. ต่ำกว่า 10 ปี

☐ 3. 21 – 30 ปี

☐ 2. 11 – 20 ปี

☐ 4. มากกว่า 30 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างรายได้ โครงสร้างรายจ่าย และโครงสร้างหนี้สินต่อเดือน

6. รายได้ต่อเดือน ซึ่งประกอบด้วย

6.1 เงินเดือน

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท

☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท

☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท

☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท

☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท

6.2 เงินล่วงหน้า

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

6.3 รายได้จากการประกอบอาชีพอื่นๆ

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

6.4 รายได้อื่นๆ

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7. รายจ่ายต่อเดือน ซึ่งประกอบด้วย

7.1 รายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.2 รายจ่ายค่าอาหาร

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.3 รายจ่ายเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.4. รายจ่ายเบี้ยประกันชีวิต

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.5 รายจ่ายค่าสาธารณูปโภค

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.6 รายจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.7 รายจ่ายค่าที่อยู่อาศัย

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.8 รายจ่ายค่าเดินทาง

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

7.9 รายจ่ายในการพักผ่อน

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 6. ไม่มี

8. หนี้สินต่อเดือน ซึ่งประกอบด้วย

8.1 หนี้ที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์

☐ 1. ไม่มีหนี้สิน	☐ 4. 10,001 – 15,000 บาท
☐ 2. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 3. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 20,001 บาท

8.2 หนี้ที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร

☐ 1. ไม่มีหนี้สิน	☐ 4. 10,001 – 15,000 บาท
☐ 2. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 3. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 20,001 บาท

8.3 หนี้สินบัตรเครดิต

☐ 1. ไม่มีหนี้สิน	☐ 4. 10,001 – 15,000 บาท
☐ 2. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 3. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 20,001 บาท

8.4 หนี้ที่กู้ยืมเงินนอกระบบ

☐ 1. ไม่มีหนี้สิน	☐ 4. 10,001 – 15,000 บาท
☐ 2. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 3. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 20,001 บาท

8.5 หนี้สินอื่นๆ

☐ 1. ไม่มีหนี้สิน	☐ 4. 10,001 – 15,000 บาท
☐ 2. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 3. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 20,001 บาท

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออม

9. เมื่อนำรายได้หักรายจ่ายและหนี้สินแล้ว ท่านมีเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือนเป็นจำนวนเท่าไร

☐ 1. น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท	☐ 5. มากกว่า 20,001 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	

10. หากท่านมีการออมกับสถาบันการเงิน ท่านเลือกออมเงินในรูปแบบใดมากที่สุด

- ☐ 1. เงินฝากกับธนาคาร
- ☐ 2. เงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ กรุงเทพฯ
- ☐ 3. กรมธรรม์ประกันชีวิต
- ☐ 4. ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม
- ☐ 5. ซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
- ☐ 6. ซื้อพันธบัตรรัฐบาล
- ☐ 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. หากท่านมีการออมที่ไม่ผ่านกับสถาบันการเงิน ท่านเลือกออมเงินในรูปแบบใดมากที่สุด

- ☐ 1. เก็บเงินสดไว้ส่วนตัว
- ☐ 2. การให้กู้ยืมโดยมีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย
- ☐ 3. การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญาถูกต้องตามกฎหมาย
- ☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพราะเหตุใดมากที่สุด

- ☐ 1. เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย
- ☐ 2. เพื่อการท่องเที่ยว
- ☐ 3. เพื่อการศึกษา
- ☐ 4. เพื่อซื้อทรัพย์สิน
- ☐ 5. เพื่อหวังผลตอบแทนจากการออม
- ☐ 6. เพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพส่วนตัว
- ☐ 7. เพื่อไปใช้จ่ายหลังปลดเกษียณหรือออกจากราชการแล้ว
- ☐ 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค
ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (SPSS)

ตาราง 6 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล

var00001

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	150	63.8	63.8	63.8
	2.00	85	36.2	36.2	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00002

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	30	12.8	12.8	12.8
	2.00	61	26.0	26.0	38.7
	3.00	80	34.0	34.0	72.8
	4.00	64	27.2	27.2	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00003

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	60	25.5	25.5	25.5
	2.00	158	67.2	67.2	92.8
	3.00	8	3.4	3.4	96.2
	4.00	9	3.8	3.8	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00004

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	194	82.6	82.6	82.6
	2.00	40	17.0	17.0	99.6
	3.00	1	.4	.4	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00005

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	70	29.8	29.8	29.8
	2.00	72	30.6	30.6	60.4
	3.00	75	31.9	31.9	92.3
	4.00	18	7.7	7.7	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

ตาราง 7

แสดงร้อยละของข้อมูลโครงสร้างรายได้

VAR00006

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	10	4.3	4.3	4.3
	2.00	69	29.4	29.4	33.6
	3.00	52	22.1	22.1	55.7
	4.00	59	25.1	25.1	80.9
	5.00	45	19.1	19.1	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00007

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	140	59.6	59.6	59.6
	2.00	13	5.5	5.5	65.1
	3.00	4	1.7	1.7	66.8
	4.00	2	.9	.9	67.7
	6.00	76	32.3	32.3	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00008

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	121	51.5	51.5	51.5
	2.00	13	5.5	5.5	57.0
	3.00	5	2.1	2.1	59.1
	4.00	4	1.7	1.7	60.9
	5.00	5	2.1	2.1	63.0
	6.00	87	37.0	37.0	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00009

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	127	54.0	54.0	54.0
	2.00	11	4.7	4.7	58.7
	3.00	3	1.3	1.3	60.0
	5.00	4	1.7	1.7	61.7
	6.00	90	38.3	38.3	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

ตาราง 8 แสดงร้อยละของข้อมูลโครงสร้างรายจ่าย

VAR00010

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	170	72.3	72.3	72.3
	2.00	39	16.6	16.6	88.9
	3.00	12	5.1	5.1	94.0
	4.00	8	3.4	3.4	97.4
	5.00	2	.9	.9	98.3
	6.00	4	1.7	1.7	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00011

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	143	60.9	60.9	60.9
	2.00	80	34.0	34.0	94.9
	3.00	3	1.3	1.3	96.2
	4.00	6	2.6	2.6	98.7
	6.00	3	1.3	1.3	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00012

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	105	44.7	44.7	44.7
	2.00	69	29.4	29.4	74.0
	3.00	10	4.3	4.3	78.3
	4.00	13	5.5	5.5	83.8
	5.00	3	1.3	1.3	85.1
	6.00	35	14.9	14.9	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00013

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	132	56.2	56.2	56.2
	2.00	17	7.2	7.2	63.4
	3.00	5	2.1	2.1	65.5
	4.00	4	1.7	1.7	67.2
	5.00	2	.9	.9	68.1
	6.00	75	31.9	31.9	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00014

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	178	75.7	75.7	75.7
	2.00	35	14.9	14.9	90.6
	3.00	5	2.1	2.1	92.8
	4.00	7	3.0	3.0	95.7
	5.00	1	.4	.4	96.2
	6.00	9	3.8	3.8	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00015

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	211	89.8	89.8	89.8
	2.00	8	3.4	3.4	93.2
	4.00	2	.9	.9	94.0
	5.00	1	.4	.4	94.5
	6.00	13	5.5	5.5	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00016

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	171	72.8	72.8	72.8
	2.00	34	14.5	14.5	87.2
	3.00	3	1.3	1.3	88.5
	4.00	4	1.7	1.7	90.2
	5.00	1	.4	.4	90.6
	6.00	22	9.4	9.4	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00020

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	112	47.7	47.7	47.7
	2.00	48	20.4	20.4	68.1
	3.00	17	7.2	7.2	75.3
	4.00	7	3.0	3.0	78.3
	5.00	7	3.0	3.0	81.3
	6.00	44	18.7	18.7	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00021

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	150	63.8	63.8	63.8
	2.00	41	17.4	17.4	81.3
	3.00	11	4.7	4.7	86.0
	4.00	2	.9	.9	86.8
	5.00	9	3.8	3.8	90.6
	6.00	22	9.4	9.4	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00022

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	162	68.9	68.9	68.9
	2.00	27	11.5	11.5	80.4
	3.00	13	5.5	5.5	86.0
	4.00	6	2.6	2.6	88.5
	5.00	5	2.1	2.1	90.6
	6.00	22	9.4	9.4	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

VAR00023

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	155	66.0	66.0	66.0
	2.00	37	15.7	15.7	81.7
	3.00	8	3.4	3.4	85.1
	4.00	3	1.3	1.3	86.4
	5.00	3	1.3	1.3	87.7
	6.00	29	12.3	12.3	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

ตาราง 10 แสดงร้อยละของข้อมูลพฤติกรรมการออม

var00024

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	135	57.4	57.4	57.4
	2.00	52	22.1	22.1	79.6
	3.00	25	10.6	10.6	90.2
	4.00	14	6.0	6.0	96.2
	5.00	9	3.8	3.8	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

var00025

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	87	37.0	37.0	37.0
	2.00	106	45.1	45.1	82.1
	3.00	12	5.1	5.1	87.2
	4.00	10	4.3	4.3	91.5
	5.00	7	3.0	3.0	94.5
	6.00	8	3.4	3.4	97.9
	7.00	5	2.1	2.1	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

var00026

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	161	68.5	68.5	68.5
	2.00	25	10.6	10.6	79.1
	3.00	32	13.6	13.6	92.8
	4.00	17	7.2	7.2	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

var00027

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	89	37.9	37.9	37.9
	2.00	13	5.5	5.5	43.4
	3.00	17	7.2	7.2	50.6
	4.00	10	4.3	4.3	54.9
	5.00	15	6.4	6.4	61.3
	6.00	12	5.1	5.1	66.4
	7.00	71	30.2	30.2	96.6
	8.00	8	3.4	3.4	100.0
	Total	235	100.0	100.0	

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการออม

var24a * var00001 Crosstabulation

			var00001		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	87	48	135
		% within var00001	58.0%	56.5%	57.4%
	2.00	Count	32	20	52
		% within var00001	21.3%	23.5%	22.1%
	3.00	Count	31	17	48
		% within var00001	20.7%	20.0%	20.4%
Total	Count	150	85	235	
	% within var00001	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.152 ^a	2	.927
Likelihood Ratio	.151	2	.927
Linear-by-Linear Association	.006	1	.937
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17.36.

var25a * var00001 Crosstabulation

			var00001		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	61	26	87
		% within var00001	40.7%	30.6%	37.0%
	2.00	Count	66	40	106
		% within var00001	44.0%	47.1%	45.1%
	3.00	Count	11	11	22
		% within var00001	7.3%	12.9%	9.4%
	4.00	Count	12	8	20
		% within var00001	8.0%	9.4%	8.5%
Total	Count	150	85	235	
	% within var00001	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.551 ^a	3	.314
Likelihood Ratio	3.520	3	.318
Linear-by-Linear Association	2.334	1	.127
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7.23.

var26a * var00001 Crosstabulation

			var00001		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	104	57	161
		% within var00001	69.3%	67.1%	68.5%
	2.00	Count	19	6	25
		% within var00001	12.7%	7.1%	10.6%
	3.00	Count	27	22	49
		% within var00001	18.0%	25.9%	20.9%
Total	Count	150	85	235	
	% within var00001	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.261 ^a	2	.196
Likelihood Ratio	3.322	2	.190
Linear-by-Linear Association	.836	1	.360
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.04.

var27a * var00001 Crosstabulation

			var00001		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	53	36	89
		% within var00001	35.3%	42.4%	37.9%
	2.00	Count	30	10	40
		% within var00001	20.0%	11.8%	17.0%
	3.00	Count	20	7	27
		% within var00001	13.3%	8.2%	11.5%
	4.00	Count	47	32	79
		% within var00001	31.3%	37.6%	33.6%
Total	Count	150	85	235	
	% within var00001	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.738 ^a	3	.192
Likelihood Ratio	4.909	3	.179
Linear-by-Linear Association	.001	1	.977
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.77.

ตาราง 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการออม

var24a * var2a Crosstabulation

			var2a		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	61	74	135
		% within var2a	67.0%	51.4%	57.4%
	2.00	Count	15	37	52
		% within var2a	16.5%	25.7%	22.1%
	3.00	Count	15	33	48
		% within var2a	16.5%	22.9%	20.4%
Total	Count	91	144	235	
	% within var2a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.643 ^a	2	.060
Likelihood Ratio	5.722	2	.057
Linear-by-Linear Association	4.218	1	.040
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 18.59.

var25a * var2a Crosstabulation

			var2a		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	34	53	87
		% within var2a	37.4%	36.8%	37.0%
	2.00	Count	43	63	106
		% within var2a	47.3%	43.8%	45.1%
	3.00	Count	8	14	22
		% within var2a	8.8%	9.7%	9.4%
	4.00	Count	6	14	20
		% within var2a	6.6%	9.7%	8.5%
Total		Count	91	144	235
		% within var2a	100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.849 ^a	3	.838
Likelihood Ratio	.871	3	.832
Linear-by-Linear Association	.420	1	.517
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7.74.

var26a * var2a Crosstabulation

			var2a		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	63	98	161
		% within var2a	69.2%	68.1%	68.5%
	2.00	Count	10	15	25
		% within var2a	11.0%	10.4%	10.6%
	3.00	Count	18	31	49
		% within var2a	19.8%	21.5%	20.9%
Total	Count	91	144	235	
	% within var2a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.110 ^a	2	.946
Likelihood Ratio	.111	2	.946
Linear-by-Linear Association	.071	1	.790
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.68.

var27a * var2a Crosstabulation

			var2a		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	37	52	89
		% within var2a	40.7%	36.1%	37.9%
	2.00	Count	16	24	40
		% within var2a	17.6%	16.7%	17.0%
	3.00	Count	11	16	27
		% within var2a	12.1%	11.1%	11.5%
	4.00	Count	27	52	79
		% within var2a	29.7%	36.1%	33.6%
Total	Count	91	144	235	
	% within var2a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.066 ^a	3	.785
Likelihood Ratio	1.075	3	.783
Linear-by-Linear Association	.899	1	.343
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.46.

var24a * var3a Crosstabulation

			var3a		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	127	8	135
		% within var3a	58.3%	47.1%	57.4%
	2.00	Count	49	3	52
		% within var3a	22.5%	17.6%	22.1%
	3.00	Count	42	6	48
		% within var3a	19.3%	35.3%	20.4%
Total	Count	218	17	235	
	% within var3a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2.494 ^a	2	.287	.314		
Likelihood Ratio	2.197	2	.333	.350		
Fisher's Exact Test	2.385			.311		
Linear-by-Linear Association	1.814 ^b	1	.178	.210	.120	.049
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.47.

b. The standardized statistic is 1.347.

var25a * var3a Crosstabulation

			var3a		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	79	8	87
		% within var3a	36.2%	47.1%	37.0%
	2.00	Count	97	9	106
		% within var3a	44.5%	52.9%	45.1%
	3.00	Count	22	0	22
		% within var3a	10.1%	.0%	9.4%
	4.00	Count	20	0	20
		% within var3a	9.2%	.0%	8.5%
Total	Count	218	17	235	
	% within var3a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	4.023 ^a	3	.259	.254		
Likelihood Ratio	7.007	3	.072	.095		
Fisher's Exact Test	3.042			.348		
Linear-by-Linear Association	3.053 ^b	1	.081	.090	.047	.025
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.45.

b. The standardized statistic is -1.747.

var26a * var3a Crosstabulation

			var3a		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	152	9	161
		% within var3a	69.7%	52.9%	68.5%
	2.00	Count	24	1	25
		% within var3a	11.0%	5.9%	10.6%
	3.00	Count	42	7	49
		% within var3a	19.3%	41.2%	20.9%
Total	Count	218	17	235	
	% within var3a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	4.669 ^a	2	.097	.103		
Likelihood Ratio	4.045	2	.132	.210		
Fisher's Exact Test	4.043			.113		
Linear-by-Linear Association	3.528 ^b	1	.060	.065	.048	.022
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.81.

b. The standardized statistic is 1.878.

var27a * var3a Crosstabulation

			var3a		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	82	7	89
		% within var3a	37.6%	41.2%	37.9%
	2.00	Count	37	3	40
		% within var3a	17.0%	17.6%	17.0%
	3.00	Count	27	0	27
		% within var3a	12.4%	.0%	11.5%
	4.00	Count	72	7	79
		% within var3a	33.0%	41.2%	33.6%
Total	Count	218	17	235	
	% within var3a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2.474 ^a	3	.480	.505		
Likelihood Ratio	4.403	3	.221	.283		
Fisher's Exact Test	2.359			.514		
Linear-by-Linear Association	.000 ^b	1	.991	1.000	.532	.077
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.95.

b. The standardized statistic is .011.

ตาราง 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการออม

var24a * var4a Crosstabulation

			var4a		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	111	24	135
		% within var4a	57.2%	58.5%	57.4%
	2.00	Count	42	10	52
		% within var4a	21.6%	24.4%	22.1%
	3.00	Count	41	7	48
		% within var4a	21.1%	17.1%	20.4%
Total	Count	194	41	235	
	% within var4a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.398 ^a	2	.819
Likelihood Ratio	.408	2	.815
Linear-by-Linear Association	.152	1	.697
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.37.

var25a * var4a Crosstabulation

			var4a		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	72	15	87
		% within var4a	37.1%	36.6%	37.0%
	2.00	Count	88	18	106
		% within var4a	45.4%	43.9%	45.1%
	3.00	Count	17	5	22
		% within var4a	8.8%	12.2%	9.4%
	4.00	Count	17	3	20
		% within var4a	8.8%	7.3%	8.5%
Total	Count	194	41	235	
	% within var4a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	.528 ^a	3	.913	.919		
Likelihood Ratio	.502	3	.919	.919		
Fisher's Exact Test	.657			.905		
Linear-by-Linear Association	.005 ^b	1	.944	1.000	.504	.076
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.49.

b. The standardized statistic is .070.

var26a * var4a Crosstabulation

			var4a		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	131	30	161
		% within var4a	67.5%	73.2%	68.5%
	2.00	Count	20	5	25
		% within var4a	10.3%	12.2%	10.6%
	3.00	Count	43	6	49
		% within var4a	22.2%	14.6%	20.9%
Total	Count	194	41	235	
	% within var4a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.191 ^a	2	.551
Likelihood Ratio	1.270	2	.530
Linear-by-Linear Association	.878	1	.349
N of Valid Cases	235		

a. 1 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.36.

var27a * var4a Crosstabulation

			var4a		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	77	12	89
		% within var4a	39.7%	29.3%	37.9%
	2.00	Count	28	12	40
		% within var4a	14.4%	29.3%	17.0%
	3.00	Count	21	6	27
		% within var4a	10.8%	14.6%	11.5%
	4.00	Count	68	11	79
		% within var4a	35.1%	26.8%	33.6%
Total	Count	194	41	235	
	% within var4a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.455 ^a	3	.091
Likelihood Ratio	5.931	3	.115
Linear-by-Linear Association	.010	1	.921
N of Valid Cases	235		

a. 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.71.

ตาราง 15

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับพฤติกรรมการออม

var24a * var5a Crosstabulation

			var5a		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	48	87	135
		% within var5a	68.6%	52.7%	57.4%
	2.00	Count	13	39	52
		% within var5a	18.6%	23.6%	22.1%
	3.00	Count	9	39	48
		% within var5a	12.9%	23.6%	20.4%
Total	Count	70	165	235	
	% within var5a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.513 ^a	2	.064
Likelihood Ratio	5.723	2	.057
Linear-by-Linear Association	5.406	1	.020
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 14.30.

var25a * var5a Crosstabulation

			var5a		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	24	63	87
		% within var5a	34.3%	38.2%	37.0%
	2.00	Count	34	72	106
		% within var5a	48.6%	43.6%	45.1%
	3.00	Count	7	15	22
		% within var5a	10.0%	9.1%	9.4%
	4.00	Count	5	15	20
		% within var5a	7.1%	9.1%	8.5%
Total	Count	70	165	235	
	% within var5a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.729 ^a	3	.866
Likelihood Ratio	.736	3	.865
Linear-by-Linear Association	.005	1	.943
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.96.

var26a * var5a Crosstabulation

			var5a		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	40	121	161
		% within var5a	57.1%	73.3%	68.5%
	2.00	Count	13	12	25
		% within var5a	18.6%	7.3%	10.6%
	3.00	Count	17	32	49
		% within var5a	24.3%	19.4%	20.9%
Total	Count	70	165	235	
	% within var5a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.342 ^a	2	.015
Likelihood Ratio	7.854	2	.020
Linear-by-Linear Association	3.264	1	.071
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7.45.

var27a * var5a Crosstabulation

			var5a		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	29	60	89
		% within var5a	41.4%	36.4%	37.9%
	2.00	Count	13	27	40
		% within var5a	18.6%	16.4%	17.0%
	3.00	Count	7	20	27
		% within var5a	10.0%	12.1%	11.5%
	4.00	Count	21	58	79
		% within var5a	30.0%	35.2%	33.6%
Total	Count	70	165	235	
	% within var5a	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.054 ^a	3	.788
Likelihood Ratio	1.060	3	.787
Linear-by-Linear Association	.896	1	.344
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.04.

var24a * var6789b Crosstabulation

			var6789b		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	83	52	135
		% within var6789b	61.0%	52.5%	57.4%
	2.00	Count	24	28	52
		% within var6789b	17.6%	28.3%	22.1%
	3.00	Count	29	19	48
		% within var6789b	21.3%	19.2%	20.4%
Total	Count	136	99	235	
	% within var6789b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.778 ^a	2	.151
Likelihood Ratio	3.739	2	.154
Linear-by-Linear Association	.361	1	.548
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 20.22.

var25a * var6789b Crosstabulation

			var6789b		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	48	39	87
		% within var6789b	35.3%	39.4%	37.0%
	2.00	Count	62	44	106
		% within var6789b	45.6%	44.4%	45.1%
	3.00	Count	18	4	22
		% within var6789b	13.2%	4.0%	9.4%
	4.00	Count	8	12	20
		% within var6789b	5.9%	12.1%	8.5%
Total	Count	136	99	235	
	% within var6789b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.071 ^a	3	.045
Likelihood Ratio	8.596	3	.035
Linear-by-Linear Association	.005	1	.945
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.43.

var26a * var6789b Crosstabulation

			var6789b		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	89	72	161
		% within var6789b	65.4%	72.7%	68.5%
	2.00	Count	18	7	25
		% within var6789b	13.2%	7.1%	10.6%
	3.00	Count	29	20	49
		% within var6789b	21.3%	20.2%	20.9%
Total	Count	136	99	235	
	% within var6789b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2.525 ^a	2	.283
Likelihood Ratio	2.621	2	.270
Linear-by-Linear Association	.605	1	.437
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.53.

var27a * var6789b Crosstabulation

			var6789b		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	50	39	89
		% within var6789b	36.8%	39.4%	37.9%
	2.00	Count	20	20	40
		% within var6789b	14.7%	20.2%	17.0%
	3.00	Count	14	13	27
		% within var6789b	10.3%	13.1%	11.5%
	4.00	Count	52	27	79
		% within var6789b	38.2%	27.3%	33.6%
Total	Count	136	99	235	
	% within var6789b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.571 ^a	3	.312
Likelihood Ratio	3.599	3	.308
Linear-by-Linear Association	1.610	1	.205
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.37.

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างรายจ่ายกับพฤติกรรมการออม

var24a * var1018b Crosstabulation

			var1018b		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	130	5	135
		% within var1018b	58.0%	45.5%	57.4%
	2.00	Count	49	3	52
		% within var1018b	21.9%	27.3%	22.1%
	3.00	Count	45	3	48
		% within var1018b	20.1%	27.3%	20.4%
Total	Count	224	11	235	
	% within var1018b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	.692 ^a	2	.708	.762		
Likelihood Ratio	.680	2	.712	.762		
Fisher's Exact Test	1.055			.642		
Linear-by-Linear Association	.636 ^b	1	.425	.446	.267	.105
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2.25.

b. The standardized statistic is .797.

var25a * var1018b Crosstabulation

			var1018b		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	84	3	87
		% within var1018b	37.5%	27.3%	37.0%
	2.00	Count	99	7	106
		% within var1018b	44.2%	63.6%	45.1%
	3.00	Count	22	0	22
		% within var1018b	9.8%	.0%	9.4%
	4.00	Count	19	1	20
		% within var1018b	8.5%	9.1%	8.5%
Total	Count	224	11	235	
	% within var1018b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2.260 ^a	3	.520	.539		
Likelihood Ratio	3.222	3	.359	.419		
Fisher's Exact Test	1.723			.640		
Linear-by-Linear Association	.003 ^b	1	.953	1.000	.527	.135
N of Valid Cases	235					

a. 4 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .94.

b. The standardized statistic is .059.

var26a * var1018b Crosstabulation

			var1018b		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	156	5	161
		% within var1018b	69.6%	45.5%	68.5%
	2.00	Count	24	1	25
		% within var1018b	10.7%	9.1%	10.6%
	3.00	Count	44	5	49
		% within var1018b	19.6%	45.5%	20.9%
Total	Count	224	11	235	
	% within var1018b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	4.272 ^a	2	.118	.103		
Likelihood Ratio	3.579	2	.167	.198		
Fisher's Exact Test	3.969			.100		
Linear-by-Linear Association	3.916 ^b	1	.048	.058	.044	.023
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.17.

b. The standardized statistic is 1.979.

var27a * var1018b Crosstabulation

			var1018b		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	85	4	89
		% within var1018b	37.9%	36.4%	37.9%
	2.00	Count	37	3	40
		% within var1018b	16.5%	27.3%	17.0%
	3.00	Count	26	1	27
		% within var1018b	11.6%	9.1%	11.5%
	4.00	Count	76	3	79
		% within var1018b	33.9%	27.3%	33.6%
Total	Count	224	11	235	
	% within var1018b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	.915 ^a	3	.822	.824		
Likelihood Ratio	.823	3	.844	.869		
Fisher's Exact Test	1.102			.841		
Linear-by-Linear Association	.127 ^b	1	.722	.814	.410	.088
N of Valid Cases	235					

a. 4 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.26.

b. The standardized statistic is -.356.

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างหนี้สินกับพฤติกรรมการออม

var24a * var1923b Crosstabulation

			var1923b		Total
			1.00	2.00	
var24a	1.00	Count	115	20	135
		% within var1923b	59.9%	46.5%	57.4%
	2.00	Count	43	9	52
		% within var1923b	22.4%	20.9%	22.1%
	3.00	Count	34	14	48
		% within var1923b	17.7%	32.6%	20.4%
Total	Count		192	43	235
	% within var1923b		100.0%	100.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.923 ^a	2	.085
Likelihood Ratio	4.538	2	.103
Linear-by-Linear Association	4.346	1	.037
N of Valid Cases	235		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.78.

var25a * var1923b Crosstabulation

			var1923b		Total
			1.00	2.00	
var25a	1.00	Count	72	15	87
		% within var1923b	37.5%	34.9%	37.0%
	2.00	Count	84	22	106
		% within var1923b	43.8%	51.2%	45.1%
	3.00	Count	18	4	22
		% within var1923b	9.4%	9.3%	9.4%
	4.00	Count	18	2	20
		% within var1923b	9.4%	4.7%	8.5%
Total	Count	192	43	235	
	% within var1923b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	1.414 ^a	3	.702	.718		
Likelihood Ratio	1.546	3	.672	.689		
Fisher's Exact Test	1.224			.763		
Linear-by-Linear Association	.210 ^b	1	.647	.707	.364	.069
N of Valid Cases	235					

a. 2 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3.66.

b. The standardized statistic is -.459.

var26a * var1923b Crosstabulation

			var1923b		Total
			1.00	2.00	
var26a	1.00	Count	135	26	161
		% within var1923b	70.3%	60.5%	68.5%
	2.00	Count	20	5	25
		% within var1923b	10.4%	11.6%	10.6%
	3.00	Count	37	12	49
		% within var1923b	19.3%	27.9%	20.9%
Total	Count	192	43	235	
	% within var1923b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.802 ^a	2	.406
Likelihood Ratio	1.724	2	.422
Linear-by-Linear Association	1.793	1	.181
N of Valid Cases	235		

a. 1 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.57.

var27a * var1923b Crosstabulation

			var1923b		Total
			1.00	2.00	
var27a	1.00	Count	72	17	89
		% within var1923b	37.5%	39.5%	37.9%
	2.00	Count	34	6	40
		% within var1923b	17.7%	14.0%	17.0%
	3.00	Count	24	3	27
		% within var1923b	12.5%	7.0%	11.5%
	4.00	Count	62	17	79
		% within var1923b	32.3%	39.5%	33.6%
Total	Count	192	43	235	
	% within var1923b	100.0%	100.0%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.811 ^a	3	.613
Likelihood Ratio	1.923	3	.589
Linear-by-Linear Association	.100	1	.751
N of Valid Cases	235		

a. 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.94.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายพีรพล ชุนพรหม
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2524
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	203 ซอยสุพรรณพุทรา ถนนจรัญสนิทวงศ์ บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา:

พ.ศ. 2545	ปริญญาตรีรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ